

Rapportage meldingen

Regio: Haaglanden

Mei 2016

Marga Bakker

Inhoudsopgave

	pag
Hoofdstuk 1: inleiding	3
Hoofdstuk 2: opzet en uitvoering van het onderzoek in de regio's van de Raad	5
Hoofdstuk 3: resultaten van het onderzoek in de regio Haaglanden	6
1. voorgesprek adviesteam	
2. steekproef	
3. algemene gegevens	
Hoofdstuk 4: kwaliteit van de meldingen	11
Hoofdstuk 5: de inhoud van de melding	21
Hoofdstuk 6: beantwoording onderzoeksvragen	32
Bijlage 1: definities en operationalisatie	
Bijlage 2: concretisering kindermishandeling	

Hoofdstuk 1: inleiding

In de zomer van 2015 heeft de algemeen directeur verzocht om een beeld te krijgen van de stand van zaken rond de kwaliteit van de meldingen in de gemeenten in Nederland.

Het verzoek van de algemeen directeur komt overeen met de wens van regio's om inzicht te verkrijgen in de aard van de gemelde problematiek en de kwaliteit van de meldingen.

De regio's waar in 2014 een onderzoek heeft plaats gevonden naar beschermingsonderzoeken, waar een nulmeting betreffende de meldingen onderdeel van uitmaakte, hebben al verzocht om een herhaling van het onderzoek.

Uitgangspunt voor het onderzoek is dat het onderzoek gegevens moet opleveren die de regio kunnen helpen bij het verbeteren van de kwaliteit van de meldingen. Kortom de onderzoeksresultaten moeten bruikbaar zijn voor de regio's in de gesprekken met de gemeenten.

De beperking van het onderzoek zit hem er in dat het onderzoek enkel zicht geeft op meldingen die bij de Raad binnen komen.

- De Raad kan niet waarnemen of zaken ten onrechte niet bij de Raad gemeld worden. Wellicht dat toekomstige meldingen hier zicht op gaan geven.
- De Raad kan in beperkte mate waarnemen of situaties (te) laat bij de Raad gemeld zijn. Een toename van het aantal spoedzaken zou daar een indicatie voor kunnen zijn. Ook kunnen adviesteams en raadsonderzoekers dit inschatten. Op basis van die inschattingen zou nader onderzoek gedaan kunnen worden.

De Raad heeft concreet enkel zicht op de meldingen die binnenkomen. Het onderzoek zal zich daar dan ook toe beperken.

Het doel van het onderzoek laat zich omschrijven als

1. Het verkrijgen van inzicht in de aard, ernst en kwaliteit van de meldingen die de Raad na 1 januari 2015 heeft ontvangen.
2. Het verkrijgen van inzicht in verschillen in de aard ernst en kwaliteit van de meldingen per jeugdzorgregio en per gemeente.
3. Op basis van de verkregen inzichten komen tot een landelijk beeld van de kwaliteit van de meldingen bij de Raad.

Toelichting

De Raad ontvangt meldingen via het vto. Een aspect van de kwaliteit van de meldingen is de mate waarin het vto feitelijke gegevens zoals die zijn afgesproken bevat.

De kwaliteit van de meldingen kent, behalve deze dimensie nog 2 andere dimensies.

1. Een inhoudelijke dimensie: de melding bevat informatie over aard en ernst van de problematiek. Met name de mate van concreetheid van deze informatie geeft een indicatie van de kwaliteit van de melding.
Zicht op de aard en ernst van de problematiek kan helpen om wensen en voorstellen waarover de Raad in gesprek wil met de gemeente te onderbouwen. Juist deze informatie bleek waardevol voor de regio's waar dit eerder is onderzocht.
2. Een bruikbaarheidsdimensie: de melding bevat inhoudelijke informatie die bruikbaar is voor de raadsonderzoeker.
Informatie die de raadsonderzoeker mag gebruiken binnen het raadsonderzoek en waarvoor dus toestemming van de informant is, hoeft nog geen informatie te zijn die ook bruikbaar en voldoende is. Onderzoek naar de bruikbaarheid en volledigheid van de in-

formatie vereist inzicht in de beoordeling door de raadsonderzoeker en gedragsdeskundige.

Meest wenselijk is om zicht te krijgen op alle dimensies. Voor twee van de drie dimensies is een analysemodel beschikbaar uit eerder onderzoek. Met kleine aanpassingen is dat te gebruiken. De dimensie bruikbaarheid van de informatie voor de raadsonderzoeker is niet eerder onderzocht. Dit aspect verantwoord onderzoeken vereist een afzonderlijk onderzoek. Mogelijk dat een stagiaire kan starten met voorwerk voor een dergelijk onderzoek zodat in de loop van 2016 een onderzoek kan plaats vinden naar de bruikbaarheid van meldingsinformatie. Binnen dit kader lijkt de visie van het adviesteam over de bruikbaarheid van de informatie als bron het hoogst haalbare.

Onderzoeksvragen:

- 1. In hoeverre bevatten de meldingen in 2015 de feitelijke en objectief waarneembare gegevens zoals die landelijk en regionaal zijn afgesproken? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?*
- 2. Wat is de aard en de ernst van de problematiek zoals vermeld in de meldingen? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?*
- 3. Hoe beoordeelt het adviesteam in de regio de kwaliteit van de meldingen? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?*

Dit onderzoeksrapport beantwoordt bovengenoemde vragen voor deze regio.

Het volgende hoofdstuk gaat eerst kort in op de opzet van het onderzoek. In de hoofdstukken daarna komen eerst algemene gegevens van het onderzoek in de regio Haaglanden aan de orde in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat in op de kwaliteit van de meldingen en hoofdstuk 5 geeft vervolgens een beeld van de aard en de ernst van de gemelde problematiek. Hierbij zij opgemerkt dat ook het onderdeel aard en ernst van de problematiek kwaliteitsaspecten in zich heeft. Immers wanneer problematiek niet concreet maar enkel in containerbegrippen is verwoord, geeft dat ook een indicatie van de kwaliteit van de melding.

Hoofdstuk 6 tenslotte combineert de visie van de regio op de gevonden resultaten met de beantwoording van de onderzoeksvragen.

Hoofdstuk 2: opzet en uitvoering van het onderzoek in de regio's van de Raad

Het onderzoek heeft betrekking op de meldingen in onderzoeken kb-maatregel en onderzoeken kb-maatregel vots / vovo die de Raad vanaf januari 2015 ontvangen heeft. Uiteraard blijven ambtshalve meldingen en meldingen van de Rechtbank buiten beschouwing. Ook meldingen in zaken waar in 2014 een raadsonderzoek heeft plaatsgevonden blijven buiten beschouwing.

Per regio is een zodanige steekproef samengesteld dat uitspraken met 95% betrouwbaarheid en een 5% foutenmarge gedaan kunnen worden.

De behoefte aan informatie per gemeente of cluster van gemeenten heeft gevolgen voor de omvang van de steekproef.

Per regio is gekeken wat werkbaar en verantwoord is. De regio Haaglanden is de achtste regio waarvoor gegevens verzameld zijn.

Informatieverzameling vindt plaats op basis van:

a. dossieronderzoek

Analyse van meldingen op basis van vto. Uitsluitend gebruik makend van KBPS.

Het analyseschema zoals dat in 2014 is gebruikt, is aangepast. Per regio is aandacht voor de items die het adviesteam in de regio aangeeft.

Het dossieronderzoek is uitgevoerd door onlangs afgestudeerde sociale wetenschappers. De dossieranalisten hebben een korte training gehad.

b. raadplegen adviesteams regio

Voorafgaand aan het dossieronderzoek vindt een gesprek plaats met het adviesteam om de belangrijkste knelpunten te inventariseren. Informatie uit dit gesprek heeft geleid tot opnemingen van extra items in het analyseschema voor het dossieronderzoek.

Na afloop van het dossieronderzoek heeft het adviesteam een terugkoppeling ontvangen van de belangrijkste bevindingen om te kijken of het beeld dat uit de gegevens naar voren komt herkend wordt. In samenspraak met het adviesteam is geprobeerd te komen tot een algemeen oordeel over de meldingen in de regio.

Het door de algemeen directeur gewenste beeld van de kwaliteit van de meldingen in de gemeenten in Nederland ontstaat op basis van de regio-rapportages.

Het onderzoek is uitgevoerd door het cluster BJC van de Raad voor de Kinderbescherming.

Hoofdstuk 3: resultaten van het onderzoek in de regio Haaglanden

1. voorgesprek adviesteam

Op 12 januari 2016 heeft in Den Haag een voorgesprek plaats gevonden met Birsen Akin, Tine Groenewegen, Darja Develing, Jessica Hageman en Ruud van Stiphout. Tijdens dit gesprek zijn de bijzonderheden van de regio aan de orde geweest.

De Raad in de regio Haaglanden ontvangt meldingen via de jeugdbeschermingstafel (jbt). Ouders zijn aanwezig bij de bespreking op de jbt. De melding inclusief het verslag/ de afspraken van de jbt vormen daarom de basis voor het meldingenonderzoek.

De adviesteammedewerkers zien verschillen in kwaliteit van de meldingen. Ook binnen een regio zijn er per gemeente verschillen. Gemeenten bieden in verschillende mate ondersteuning bij het melden aan de Raad.

De adviesteammedewerkers constateren dat meldingen weinig concrete kindfactoren bevatten. In veel meldingen gaat het om echtscheidingsproblematiek en loyaliteitsconflicten bij kinderen. Meldingen bevatten weinig informatiebronnen. Dit laatste heeft te maken met het ontbreken van toestemming van ouders om informatie op te vragen. Overigens zijn dit elementen die in het onderzoek in alle regio's wordt meegenomen.

Medewerkers geven bovendien aan dat in de melding nogal eens de visie ontbreekt over wat er moet gebeuren of er concreet nodig is (b.v. een muhp). Dit aspect zal in het onderzoek meegenomen worden.

De medewerkers vragen tevens om in het onderzoek extra aandacht te besteden aan de veiligheidsafspraken. In het onderzoek zullen de dossieranalisten nagaan of er concrete afspraken over de veiligheid gevonden zijn.

Op verzoek van de regio zullen de gegevens per verzorgingsgebied van de jeugdbeschermingstafels worden weergegeven.

Afgesproken is tenslotte ook om de bevindingen van dit onderzoek te vergelijken met de bevindingen van het eerder in deze regio gehouden onderzoek naar de meldingen in 2014.

2. steekproef

Voor de regio Haaglanden maken afgeronde onderzoeken in de maanden september, oktober, november en december 2015 deel uit van de steekproef. Zaken waarin de Raad (ambtshalve meldingen) of de Rechter de melder was zijn uiteraard niet meegenomen.

Er is gekozen voor een aaneengesloten periode van 4 maanden om een zo representatief mogelijk beeld te krijgen.

Uit de steekproef zijn 19 kindzaken verwijderd. Het gaat om zaken waarin de Raad recent eerder onderzoek heeft gedaan (9), zaken waarin de GI de ots niet tijdig heeft verlengd (2), zaken waarin documenten niet te openen waren of geen informatie in KBPS is gevonden (4) en 4 kindzaken waarin geen onderzoek is gedaan of het onderzoek van een andere regio is voortgezet.

In totaal maken 207 kindzaken deel uit van de steekproef. Na het dossieronderzoek zijn alsnog 7 kindzaken uit de steekproef verwijderd omdat in deze kindzaken geen melding gevonden is (gaat dan om spoedzaken). 1 kindzaak is per abuis overgeslagen. Uiteindelijk is in het onderzoek gebruik gemaakt van de informatie van 200 meldingen.

3. algemene gegevens

1. herkomst meldingen

De regio heeft gevraagd binnen de jeugdzorgregio Haaglanden de resultaten te onderscheiden in overeenstemming met het werkgebied van de jbt's. Dit leidt er toe dat in de regio 5 regio's zijn onderscheiden. In tabel 1 is te zien uit welke gemeenten binnen de jeugdzorgregio's de meldingen in de steekproef komen.

Tabel 1: herkomst meldingen per jeugdzorgregio en per gemeente

jeugdzorgregio	aantal meldingen	gemeente			
Stadsregio Haaglanden	72	Den Haag	72		
		Delft	16		
			Rijswijk	4	
			Westland	3	
		Leidschendam-Voorburg	14		
			Pijnacker-Nootdorp	1	
			Wassenaar	4	
			Zoetermeer	13	
		Holland-Rijnland	52	Alphen aan den Rijn	12
				Kaag en Braassem	2
				Katwijk	3
				Leiden	12
Leiderdorp	4				
Lisse	7				
Nieuwkoop	1				
Noordwijkerhout	1				
Oegstgeest	2				
Teylingen	3				
Voorschoten	3				
Zoeterwoude	2				
Midden-Holland	20	Bodegraven-Reeuwijk	1		
		Gouda	10		
		Krimpenerwaard	6		
		Waddinxveen	2		
		Zuidplas	1		
totaal	199				

De gemeente Den Haag is met 72 meldingen het sterkst vertegenwoordigd in de steekproef. De regio heeft verder 6 gemeenten met 10 of meer meldingen.

Omdat een KBPS bestand gebruikt is dat registreert wat de verblijfplaats is van het kind op het moment dat het raadsonderzoek is afgerond, is bij zaken buiten de regio gekeken welke gemeente gemeld heeft. In dit geval is deze gemeente opgenomen.

Desondanks is het niet uitgesloten dat kinderen op het moment van afronding van het raadsonderzoek in een andere gemeente verblijven dan ten tijde van de melding (het gaat dan om verandering van woonplaats binnen de jeugdzorgregio's van de Raad Haaglanden).

In tabel 2 zijn per jeugdzorgregio de melders opgenomen.

Tabel 2: afgeronde kindzaken per regio inclusief de melders bij de Raad in 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.	
Gemeente	53	20	19	21	5	118
Jeugdbescherming West (e.a.)	8	1	9	9	1	28
Veilig Thuis	10	2	4	22	14	52
Overige (Leger des Heils)	1	0	0	0	0	1
Totaal	72	23	32	52	20	199

In bovenstaande tabel 2 zijn de melders volgens KBPS opgenomen. De dossieranalisten hebben ook gekeken wie gemeld heeft. Opvallend is dat de dossieranalisten vaker Veilig Thuis als melder hebben genoemd in de Stadsregio Haaglanden. Volgens KBPS zouden 16 meldingen afkomstig zijn van Veilig Thuis, de dossieranalisten hebben 43 keer Veilig Thuis benoemd als melder (resp. 25, 8 en 10 meldingen in de drie deelregio's). De dossieranalisten hebben minder vaak de gemeente als melder genoemd. In Holland Rijnland en Midden Holland is dit verschil niet gezien. Meldingen geregistreerd als meldingen afkomstig van de gemeente omvatten: meldingen van het CJG, het gemeentelijke jeugdteam, het sociaal kernteam, het jeugd en gezinsteam, maar ook van MEE.

Om een indruk te krijgen van het veranderende landschap: in 2014 kwam ongeveer 30% van de meldingen van het AMK en de overige 70% van de meldingen kwam van BJZ.

2. leeftijd kinderen

Onderstaande tabel laat zien hoe oud de kinderen waren op het moment van de melding.

De regio heeft vergeleken met het landelijke gemiddelde minder meldingen betreffende kinderen van 4 tot 12 jaar.

Het aantal meldingen ongeboren kinderen is niet hoog met 9 of wel 4,5%. Het gaat in 7 van de 9 meldingen om een melding in de gemeente Den Haag. In de regio zijn relatief veel kinderen gemeld binnen 4 maanden na de geboorte, te weten ook 9.

Tabel 3: leeftijd kinderen

	Haaglanden 2015		2015 landelijk gemiddelde*
tot 4 jaar	59	29,6%	26,2%
4 tot 8 jaar	34	17,1%	19,3%
8 tot 12 jaar	27	13,6%	19,0%
12 tot 15 jaar	34	17,1%	17,7%
15 jaar en ouder	45	22,6%	17,9%
Totaal	199	100%	7950

*onderzoeken kb, onderzoeken kb vots/vovo en excl. meldingen ambtshalve en rechtbank

Tabel 3a: leeftijd kinderen per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
tot 4 jaar	33,3%	21,7%	37,5%	21,2%	35,0%
4 tot 8 jaar	13,9%	17,4%	15,6%	25,0%	10,0%
8 tot 12 jaar	9,7%	13,0%	15,6%	11,5%	30,0%
12 tot 15 jaar	23,6%	17,4%	3,1%	17,3%	15,0%
15 jaar en ouder	19,4%	30,4%	28,1%	25,0%	10,0%
totaal	72	23	32	52	20

In de gemeente Den Haag, in Midden Holland en de noordelijke randgemeenten in de Stadsregio ontvangt de Raad relatief veel meldingen van kinderen in de leeftijdsgroep tot 4 jaar.

In de randgemeenten van Haaglanden zijn relatief veel pubers van 15 jaar en ouder gemeld. In Midden Holland is het percentage minderjarigen van 12 jaar en ouder juist laag terwijl het percentage 8 tot 12 jarigen hoog is.

3. eerder ots

Van de 199 kinderen die gemeld zijn bij de Raad is van 20 van hen vanuit KBPS bekend dat al eerder een kb-maatregel is verzocht en uitgesproken.

In 15 meldingen hebben de dossieranalisten op enige wijze informatie aangetroffen in de melding over een eerdere ots. Dit kan ook een ots van een broer of zus zijn.

4. besluiten na onderzoek Raad

Onderstaande tabel laat zien op welke wijze de onderzoeken waarvan de meldingen bekeken zijn, zijn afgerond.

Tabel 4: besluiten na onderzoek

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.	
geen KB maatregel nodig	5	2	3	5	3	18
rekest OTS	36	16	10	20	9	91
rekest OTS + MUHP	16	1	7	12	4	40
rekest OTS na VOTS	4	0	1	8	2	15
rekest OTS na VOTS + MUHP	11	3	10	6	2	32
rekest gezagsbeëindigende maatregel	0	0	1	1	0	2
voogdij aan anderen	0	1	0	0	0	1
totaal	72	23	32	52	20	199
% geen maatregel	6,9%	8,7%	9,4%	9,6%	15,0%	9,0%
onderzoeken kb maatregel	50	17	18	38	16	139
onderzoeken kb maatregel vots/vovo	22	6	14	14	4	60
% onderzoeken kb maatregel votsvovo	30,6%	26,1%	43,8%	26,9%	20,0%	30,2%

Van de meldingen in de steekproef is slechts 9% van de daaropvolgende onderzoeken zonder kb-maatregel afgesloten. In alle regio's eindigt een hoog percentage van de onderzoeken met een kb-maatregel.

In Haaglanden is in 30,2% van de meldingen een spoedmaatregel gevraagd. Ook nu is in alle regio's sprake van een hoog percentage, al zijn er wel verschillen. In Midden Holland is het percentage minder dan de helft van het percentage in de randgemeenten Leidschendam-Voorburg / Zoetermeer e.a.

Na deze algemene gegevens richt het volgende hoofdstuk zich op de kwaliteit van de meldingen.

Hoofdstuk 4: kwaliteit van de meldingen

Dit hoofdstuk richt zich op de kwaliteit van de meldingen. In de meldingen is gekeken of informatie concreet aanwezig is. Voor de regio is dit de tweede keer dat deze gegevens verzameld zijn. Het is mogelijk om de huidige situatie te vergelijken met de situatie voor 1 januari 2015. De gegevens uit de rapportage van 2014 zijn waar mogelijk en beschikbaar, opgenomen. Het huidige onderzoek geeft op een aantal aspecten net iets andere of meer informatie. Het is daarom niet mogelijk om alle bevindingen van het huidige onderzoek te koppelen aan het eerdere onderzoek. De huidige regio-indeling wijkt af van de regio-indeling in het eerdere onderzoek en dit maakt vergelijking van regio's binnen Haaglanden niet mogelijk. Overigens zijn de gegevens van de gemeente Den Haag in zowel de eerdere rapportage als deze afzonderlijk opgenomen en deze gegevens zijn dus wel te vergelijken. In deze rapportage is er voor gekozen om alleen de gegevens van 2015 van de hele regio te vergelijken met de gegevens van de hele regio in 2014.

Documenten melding

Op verzoek van de regio is in de documenten gekeken of informatie te vinden is over afspraken over de veiligheid van het kind. In eerste instantie hebben de dossieranalisten gekeken of bij het vto een veiligheidsplan zit. In onderstaande tabel zijn de bevindingen opgenomen.

Tabel 1: veiligheidsafspraken

veiligheidsplan	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
veiligheidsplan aanwezig	45,8%	78,3%	31,3%	13,5%	5,0%	69	34,7%
afspraken elders gevonden	11,1%	4,3%	21,9%	30,8%	60,0%	44	22,1%
plan benoemd, maar niet in KBPS gevonden	5,6%	4,3%	0,0%	0,0%	5,0%	6	3,0%
geen plan met reden	0,0%	0,0%	0,0%	3,8%	0,0%	2	1,0%
geen of leeg plan	37,5%	13,0%	46,9%	51,9%	30,0%	78	39,2%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%
concrete afspraken							
ja in melding/veiligheidsplan	41,7%	8,7%	31,3%	21,2%	5,0%	54	27,1%
ja in jbt notulen	13,9%	39,1%	15,6%	32,7%	55,0%	52	26,1%
ja in melding/veiligheidsplan en jbt notulen	13,9%	47,8%	18,8%	15,4%	25,0%	40	20,1%
onduidelijk	1,4%	0,0%	0,0%	1,9%	0,0%	2	1,0%
nee	29,2%	4,3%	34,4%	28,8%	15,0%	51	25,6%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

De dossieranalisten hebben eerst gekeken of er een plan met inhoud aanwezig is. In nogal wat zaken hebben de analisten aangegeven dat afspraken over de veiligheid elders zijn gevonden. De mate waarin veiligheidsplannen aanwezig zijn verschilt per regio. Gemiddeld is in Haaglanden in 40% van de meldingen geen of een leeg plan gevonden en is in bijna 35% van de meldingen een veiligheidsplan aanwezig.

Vervolgens hebben de dossieranalisten de vraag beantwoord of zij concrete veiligheidsafspraken hebben gevonden en zo ja waar die zijn gevonden. Uit de gegevens blijkt dat in ruim een kwart van de meldingen concrete veiligheidsafspraken uitsluitend in de notulen van de jbt zijn gevonden. Vooral in de regio Midden Holland is dit het geval.

De resultaten laten zien dat in een kwart van de meldingen geen concrete afspraken over de veiligheid zijn gevonden. De regio's laten verschillen zien. Opvallend is dat in de regio Delft e.a. in

veel meldingen een veiligheidsplan is gevonden terwijl de concrete veiligheidsafspraken ook in de jbt notulen zijn gevonden. Hier zijn in nagenoeg alle meldingen concrete afspraken over de veiligheid gevonden.

In het merendeel van de meldingen (81,4%)is door de dossieranalisten gezien dat de melder heeft aangegeven wat er moet gebeuren om de situatie van het kind te verbeteren In 15,6% van de meldingen is dit niet duidelijk geworden en in 6 meldingen hebbende dossieranalisten hierover niets gevonden. In meldingen van de gemeente Den Haag en in meldingen in Holland Rijnland is relatief het vaakst onduidelijk gebleven wat er volgens de melder moet gebeuren om de situatie te verbeteren.

Persoonlijke gegevens

In Haaglanden zijn slechts 7 kinderen gemeld via het vto van broer of zus. In alle andere kindzaken is informatie gevonden over het gemelde kind.

Gekeken is of de melding alle persoonsgegevens bevat zoals die vermeld staan in het vto. Onderstaande tabel laat zien dat de persoonsgegevens van de kinderen in 2015 in 78,4% van de kindzaken aanwezig zijn. Als er kindgegevens ontbreken, is dat vaak de geboorteplaats van het kind. De gegevens van de ouders zijn in 51,8% van de zaken aanwezig. Dit percentage is hoger dan in 2014.

Tabel 2: persoonlijke gegevens in melding compleet

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
kinderen	156	78,4%	132	73,7%
ouders	103	51,8%	59	33,0%
totaal	195	100%	179	100%

Het beeld per regio geeft tabel 2a.

Tabel 2a: persoonlijke gegevens aanwezig in melding per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
kinderen	69,4%	91,3%	96,9%	75,0%	75,0%
ouders	41,7%	78,3%	75,0%	44,2%	40,0%
totaal	72	23	32	52	20

De Raad ontvangt de persoonlijke gegevens van de kinderen in 2015 over het algemeen in alle regio's. Gegevens van ouders zijn ook in de gemeenten in de Stadsregio Haaglanden m.u.v. de gemeente Den Haag compleet.

Beschikbare informatie over het traject voorafgaand aan de melding bij de Raad

Geprobeerd is informatie te vinden over eventuele eerdere zorgmeldingen. Gekeken is door wie die zorg gemeld is en bij wie.

Van 139 van de 199 meldingen (69,8%) is bekend dat een eerdere zorgmelding is gedaan.

De regio's ontlopen elkaar in 2015 op dit punt enigszins maar het kleine aantal meldingen per regio bemoeilijkt het trekken van conclusies.

Tabel 3: percentage eerdere zorgmeldingen, belangrijkste zorgmelder en belangrijkste ontvanger van zorgmelding

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.	
meldingen	72	23	32	52	20	199
% eerdere zorgmelding	72,2%	82,6%	56,3%	75,0%	55,0%	69,8%
in aantallen	52	19	18	39	11	139
politie eerdere zorgmelder	25	12	9	30	3	79
	48,1%	63,2%	50,0%	76,9%	27,3%	56,8%
eerder zorgmelding bij Veilig Thuis	35	13	16	32	11	107
	67,3%	68,4%	88,9%	82,1%	100,0%	77,0%

In 2015 zijn de meeste eerdere zorgmeldingen gedaan door de politie. Zij zijn in ruim de helft van de meldingen genoemd als eerdere zorgmelder. De tabel laat zien dat er verschillen bestaan tussen de regio's. In Midden Holland is de politie relatief weinig als eerdere zorgmelding genoemd. Opnieuw hierbij de waarschuwing dat het om kleine aantallen meldingen gaat in regio's.

Eerdere zorgmeldingen zijn vooral gedaan bij Veilig Thuis (of het vroegere AMK). In de tabel zijn per regio de aantallen en procenten weergegeven.

In de meldingen is ook nagegaan hoe lang vrijwillige hulpverlening betrokken is in het gezin. Onderstaande tabel geeft de gegevens weer en ter vergelijking zijn de gegevens van 2014 opgenomen voor zover daar eerder over is gerapporteerd.

Tabel 4: zorgmeldingen voorafgaand aan melding Raad

	Haaglanden 2015				Haaglanden 2014			
	eerdere zorgmelding		geen zorgmelding		eerdere zorgmelding		geen info eerdere zorgmelding	
meldingen	199				179			
	139	75,4%	48	24,6%	102	57,0%	72	43,0%
eerste melding			hulp vanaf		eerste melding			
voor 2011	7	5,0%	7	11,7%	17	16,7%		
2011	1	0,7%	5	8,3%	10	9,8%		
2012	5	3,6%	2	3,3%	24	23,5%		
2013	3	2,2%	7	11,7%	41	40,2%		
2014	18	12,9%	13	21,7%	9	8,8%		
2015	104	74,8%	14	23,3%				
onduidelijk	1	0,7%	12	20,0%	1	1,0%		
totaal	139	100%	60	100%	102	100%		

De in 2015 in de melding gevonden eerdere zorgmeldingen betreffen vooral zorgmeldingen die gedaan zijn in 2015. Zeker in vergelijking tot 2014 zijn weinig eerdere zorgmeldingen van meer dan 2 jaar geleden gevonden. Gekeken is ook wanneer hulpverlening is gestart in de zaken waarin een eerdere zorgmelding is gevonden. In ruim een kwart van de meldingen waarin een eerdere zorgmelding is gedaan is niet bekend wanneer vrijwillige hulp is gestart.

Is geen eerdere zorgmelding gevonden dan is in een vijfde van de meldingen niet bekend sinds wanneer hulpverlening betrokken is bij ouders en kinderen.

Het plaatje van de duur van de hulpverlening ziet er voor alle meldingen als volgt uit.

Tabel 4a: duur van de hulpverlening zoals gevonden in de meldingen 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
voor 2011	18,1%	4,3%	15,6%	9,6%	30,0%	30	15,1%
2011	11,1%	0,0%	0,0%	7,7%	20,0%	16	8,0%
2012	5,6%	26,1%	3,1%	0,0%	15,0%	14	7,0%
2013	18,1%	47,8%	9,4%	15,4%	0,0%	35	17,6%
2014	9,7%	13,0%	25,0%	15,4%	10,0%	28	14,1%
2015	15,3%	4,3%	12,5%	15,4%	10,0%	26	13,1%
onduidelijk	22,2%	4,3%	34,4%	36,5%	15,0%	50	25,1%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

In ruim een kwart van de meldingen is onduidelijk hoe lang vrijwillige hulp actief betrokken is. Vooral in Holland Rijnland is dit vaak onduidelijk. In de helft van de meldingen in Midden Holland is al sinds 2011 of eerder vrijwillige hulpverlening aanwezig. Ook 30% van de meldingen in de gemeente Den Haag kennen al een lange hulpverleningsgeschiedenis.

Hiervoor is al vermeld dat de politie de belangrijkste eerdere zorgmelder is. Onderstaande tabel 5 geeft een overzicht van alle z.g. eerdere melders van zorg. In Haaglanden is in een aantal zaken vanuit meerdere kanten al eerder zorg geuit.

Tabel 5: eerdere zorgmelders 2014 en 2015

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
	eerdere meldingen door*		eerdere meldingen door*	
ouders/kinderen	8	4,8%	4	3,9%
familie / bureu	7	4,2%		0,0%
anoniem	18	10,8%	6	5,9%
ziekenhuis /arts / GGD/ consultatiebureau	20	12,0%	11	10,8%
politie	79	47,6%	39	38,2%
school	16	9,6%	8	7,8%
hulpverlening (licht) verstandelijke beperking	2	1,2%	2	2,0%
hulpverlening/CJG/ Gezinszorg ed	11	6,6%	10	9,8%
GGZ	4	2,4%	1	1,0%
Veilig Thuis	1	0,6%		
overige			9	8,8%
onbekend			12	11,8%
totaal	166*	100%	102	100%

*er kan door meerdere personen/instellingen een eerdere melding zijn gedaan vandaar 166 i.p.v.139 in Haaglanden in 2015

Als gevolg van een andere wijze van gegevensverwerking wijken de gegevens in 2015 iets af van de gegevens in het eerdere onderzoek. In 2015 zijn nagenoeg alle voormelders geteld en in 2014 alleen de belangrijkste.

Bronnen in de melding

In de meldingen is gekeken van hoeveel bronnen de melder informatie aanlevert bij de Raad. Op basis van de gegevens kan geen onderscheid gemaakt worden tussen bronnen die door de melder actief geraadpleegd zijn om informatie te verzamelen en bronnen waarvan om andere redenen informatie beschikbaar is en die is meegezonden naar de Raad.

Tabel 6: aantal bronnen in de melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
geen bron	5	2,5%	14	7,8%
1 bron	25	12,6%	19	10,6%
2 bronnen	35	17,6%	29	16,2%
3 bronnen	54	27,1%	48	26,8%
4 bronnen	29	14,6%	29	16,2%
5 bronnen	30	15,1%	14	7,8%
meer dan 5 bronnen	21	10,6%	25	14,0%
onbekend			1	0,6%
totaal	199	100%	179	100%
<i>gemiddeld aantal bronnen</i>	3,3		3,1	

Gemiddeld bevatten de meldingen in 2015 in Haaglanden informatie van 3,3 bronnen. In vergelijking met meldingen in 2014 ontvangt Haaglanden gemiddeld van meer bronnen informatie. Om het gemiddelde te berekenen zijn de meldingen waarin het aantal bronnen niet bekend is buiten beschouwing gelaten. Meldingen met meer dan 5 bronnen zijn meegeteld voor 6 bronnen. Onderstaande tabel laat zien hoeveel bronnen in de meldingen aanwezig zijn in de verschillende regio's.

Tabel 6a: aantal bronnen in de melding per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
geen bron	2,8%	0,0%	6,3%	0,0%	5,0%
1 bron	15,3%	0,0%	9,4%	15,4%	15,0%
2 bronnen	26,4%	13,0%	18,8%	7,7%	15,0%
3 bronnen	29,2%	43,5%	34,4%	15,4%	20,0%
4 bronnen	5,6%	30,4%	12,5%	23,1%	10,0%
5 bronnen	13,9%	8,7%	6,3%	19,2%	30,0%
meer dan 5 bronnen	6,9%	4,3%	12,5%	19,2%	5,0%
totaal	72	23	32	52	20
<i>gemiddeld aantal bronnen</i>	2,9	3,5	3,1	3,8	3,3

Er zijn verschillen tussen de regio's. Meldingen in de gemeente Den Haag bevatten gemiddeld het minste aantal bronnen, en meldingen in Holland Rijnland de meeste.

Informatie van schriftelijke bronnen is, zoals onderstaande tabel laat zien, in 2015 in 43,2% van de meldingen aanwezig. In 2014 was in bijna alle meldingen (91%) informatie van schriftelijke bronnen aanwezig.

Tabel 7: aantal schriftelijke bronnen in de melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
geen bron	113	56,8%	13	7,3%
1 bron	59	29,6%	25	14,0%
2 bronnen	19	9,5%	34	19,0%
3 bronnen	4	2,0%	45	25,1%
meer dan 3 bronnen	4	2,0%	59	33,0%
onbekend			3	1,7%
totaal	195	100%	179	100%
<i>gemiddeld aantal bronnen</i>	<i>0,6</i>		<i>2,6</i>	

Bij schriftelijke bronnen gaat het om schriftelijke informatie die is bijgevoegd bij het vto of om citaten in het vto. Ruim de helft van de meldingen bevat in 2015 geen schriftelijke informatie van andere bronnen. De melding bevat vooral informatie van de melder zelf. In 2014 was nagenoeg altijd schriftelijke informatie van andere bronnen aanwezig en was van gemiddeld 2,6 bronnen schriftelijke informatie bijgevoegd (meer dan 3 bronnen is geteld als 4 bronnen en meldingen met een onbekend aantal bronnen zijn buiten beschouwing gelaten).

In tabel 7a zijn de gegevens per regio opgenomen.

Tabel 7a: aantal schriftelijke bronnen in de melding per regio 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
geen bron	68,1%	43,5%	53,1%	50,0%	55,0%
1 bron	22,2%	47,8%	31,3%	30,8%	30,0%
2 bronnen	5,6%	4,3%	15,6%	11,5%	15,0%
3 bronnen	1,4%	4,3%	0,0%	3,8%	0,0%
meer dan 3 bronnen	2,8%	0,0%	0,0%	3,8%	0,0%
totaal	72	23	32	52	20
<i>gemiddeld aantal bronnen</i>	<i>0,5</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,8</i>	<i>0,6</i>

De regio's laten eenzelfde beeld zien. Meldingen bevatten weinig informatie van schriftelijke bronnen.

Vervolgens is gekeken of de informatie die is aangeleverd, actueel is. Onder actuele informatie is verstaan dat de informatie minder dan een maand oud is. In Haaglanden is in 2014 in 74,3% van de meldingen actuele informatie aanwezig en in 2015 in 66,3% van de meldingen. Het percentage van 74,3% in 2014 was destijds hoog vergeleken met de ruim 40% in andere regio's. Dit betekent dat het percentage van 66,3% in 2015 nog steeds hoog is vergeleken bij de situatie in andere raadsregio's.

Regio's binnen Haaglanden verschillen maar beperkt zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Tabel 8: meldingen met actuele informatie 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
actuele informatie aanwezig	65,3%	73,9%	75,0%	57,7%	70,0%	132	66,3%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

Meldingen in Holland Rijnland hebben minder vaak actuele informatie.

Of de informatie gebruikt mag worden is in Haaglanden in 2015 nagenoeg altijd (93,0%) in de meldingen gevonden. Dit geldt voor alle regio's. Ook in 2014 was dit overigens het geval.

Tabel 9: informatie mag gebruikt worden 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
duidelijk dat informatie gebruikt mag worden	93,1%	95,7%	84,4%	94,2%	100,0%	185	93,0%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

Indien duidelijk is dat één van de bronnen de informatie geaccordeerd heeft, is dit meegenomen als "duidelijk dat de informatie gebruikt mag worden". De dossieranalisten hebben bij 26 meldingen expliciet vermeld dat niet van alle bronnen een accord is gevonden.

In de meldingen is gekeken of duidelijk is welke informatie van welke bron afkomstig is. De resultaten zijn niet te vergelijken met resultaten van het onderzoek in 2014 omdat dit gegeven toen niet is verzameld. In 58,8% van de meldingen is volstrekt duidelijk van wie de informatie afkomstig is. In nog eens 29,1% van de meldingen is dit niet altijd duidelijk. Tabel 10 geeft de resultaten van de regio weer.

Tabel 10: duidelijkheid over herkomst informatie 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
duidelijk	45,8%	56,5%	56,3%	65,4%	95,0%	117	58,8%
niet altijd duidelijk	38,9%	43,5%	28,1%	19,2%	5,0%	58	29,1%
onduidelijk	13,9%	0,0%	9,4%	15,4%	0,0%	21	10,6%
nvt/geen informatie	1,4%	0,0%	6,3%	0,0%	0,0%	3	1,5%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

In slechts 10,6% van de meldingen is onduidelijk welke informatie van welke bron afkomstig is. Dit is relatief het meest gevonden in meldingen in Holland Rijnland.

Aspecten genoemd in vto

Onderstaande tabel laat zien in hoeveel zaken de genoemde aspecten in de melding zijn vermeld.

Tabel 11: aspecten benoemd in vto

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
beeld van de hulpverlening niet compleet	113	56,8%	82	45,8%
niet aangegeven waarom hulpverlening ontoereikend is	6	3,0%	7	3,9%
dranghulp ontoereikend	143	71,9%		
reden om nu te melden onduidelijk	2	1,0%	13	7,3%
op moment van melding geen hulp aanwezig / onduidelijk	53	26,6%	48	26,8%
niets vermeld over spoedeisendheid melding	52	26,1%	142	79,4%
totaal	199	100%	179	100%

Tabel 11 laat zien dat in 2015 in 56,8% van de meldingen de hulpverleningsgeschiedenis niet compleet en chronologisch in beeld is gebracht. Dit percentage is hoger dan het percentage meldingen in 2014. Tabel 11a geeft de resultaten per regio.

Tabel 11a: aspecten benoemd in vto 2014 en 2015 per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
beeld van de hulpverlening niet compleet	58,3%	26,1%	62,5%	63,5%	60,0%
niet aangegeven waarom hulpverlening ontoereikend is	-	4,3%	-	9,6%	-
dranghulp ontoereikend	66,7%	69,6%	75,0%	71,2%	90,0%
reden om nu te melden onduidelijk	-	-	-	3,8%	-
op moment van melding geen hulp aanwezig/ onduidelijk	29,2%	26,1%	21,9%	34,6%	5,0%
niets vermeld over spoedeisendheid melding	29,2%	30,4%	46,9%	11,5%	15,0%
totaal	72	23	32	52	20

De regio's verschillen onderling niet veel als het gaat om een compleet beeld van de hulpverlening. Alleen binnen de Stadsregio Haaglanden is in de randgemeenten Delft/Rijswijk/Westland relatief vaak een compleet beeld van de hulpverlening in de meldingen gevonden.

Hierbij moet overigens ook bedacht worden dat de dossieranalist uitsluitend afgaat op de informatie in de melding. Er is geen gebruik gemaakt van informatie in het raadsrapport die er op duidt dat de informatie niet compleet is.

In slechts 3% van de meldingen is niet aangegeven waarom vrijwillige hulp ontoereikend is. In deze meldingen hebben de dossieranalisten daarover geen informatie aangetroffen. In Holland Rijnland komt dit het meest voor, in de overige regio's niet of slechts 1 keer. In 2015 is het percentage nagenoeg gelijk aan het percentage in 2014.

In de meldingen is ook nagegaan of daarin is terug te vinden of dranghulp ontoereikend is. In bijna 72% van de meldingen is dit gevonden. In nog eens 20,1% is vermeld dat dit onduidelijk is. In Midden Holland is in zelfs 90% van de meldingen aangetroffen dat dranghulp ontoereikend is. Onduidelijkheid hierover is het meest aangetroffen in meldingen van de Stadsregio Haaglanden (Den Haag 23,6%, Delft/Rijswijk/Westland 30,4% en subregio Leidschendam-Voorburg / Zoetermeer e.a. 21,9%).

In nagenoeg alle meldingen in 2015 is te vinden waarom op dit moment gemeld is. Slechts in 2 meldingen is dit in 2015 onduidelijk.

Op het moment van de melding is in 26,6% van de zaken in 2015 geen hulp aanwezig of is dit onduidelijk. Er is geen grote verandering te zien ten opzichte van de meldingen in 2014. In de meldingen in 2015 is vaak gevonden dat de hulp gestopt is. In 38 van de 53 meldingen is dit het geval. In Midden Holland is op het moment van melding nagenoeg altijd hulp aanwezig.

In Haaglanden is in 2015 vaker dan in 2014 informatie aanwezig over de spoedeisendheid van de melding. In ruim 28% van de meldingen is gevonden dat de melding spoedeisend is en in ruim 45% is gevonden dat de melding niet spoedeisend is. In de landelijke meting in 2010 was in 43% van de zaken geen informatie over de spoedeisendheid opgenomen.

Informeren van ouders en kinderen over melding

Ouders zijn over het algemeen geïnformeerd over het verzoek aan de Raad (84,4%).

Dit is in overeenstemming met de resultaten van de landelijke meting in 2010 en met de resultaten in 2014.

In het merendeel van de zaken (60%) is ook bekend op welke wijze ouders geïnformeerd zijn. De reactie van ouders is in 2015 in bijna 70% van de meldingen gevonden. Dit percentage is lager dan het percentage in 2014 maar hoger dan de 43% van de landelijke meting in 2010.. Onderstaande tabel laat ook zien wat de reactie van de ouders is.

Tabel 12: reactie van ouders op de melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
minstens één van ouders positief	67	33,7%	60	33,5%
minstens één van ouders neutraal	21	10,6%	50	27,9%
ouders negatief	51	25,6%	34	19,0%
onbekend / onduidelijk	60	30,2%	35	19,6%
totaal	199	100%	179	100%

De reactie van ouders is zo positief mogelijk beoordeeld; b.v. als één ouder positief is en de ander negatief dan is gekozen voor de categorie positief.

De reactie van ouders is in Haaglanden iets vaker positief dan negatief. Dit is zowel in 2015 als in 2014 het geval. Per regio ziet het beeld er als volgt uit.

Tabel 12a: reactie van ouders op de melding per regio 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
minstens één van ouders positief	37,5%	21,7%	31,3%	38,5%	25,0%
minstens één van ouders neutraal	11,1%	0,0%	6,3%	13,5%	20,0%
ouders negatief	22,2%	30,4%	37,5%	19,2%	30,0%
onbekend / onduidelijk	29,2%	47,8%	25,0%	28,8%	25,0%
totaal	72	23	32	52	20

Binnen de Stadsregio Haaglanden is in de gemeenten Delft/Rijswijk/Westland relatief vaak de mening van ouders niet bekend. In 3 van de 5 onderscheiden regio's staan ouders vaker negatief dan positief tegenover de melding bij de Raad.

In hoeverre jongeren van 12 jaar en ouder geïnformeerd zijn over de melding blijkt uit tabel 13. In Haaglanden gaat het in 79 meldingen om jongeren van 12 jaar of ouder (zie tabel 3 in het vorige hoofdstuk).

Tabel 13: jongeren van 12 jaar en ouder geïnformeerd

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
	aantal	percentage	aantal	percentage
ja en duidelijk wanneer	40	50,6%	37	48,7%
ja onduidelijk wanneer	6	7,6%	7	9,2%
niet geïnformeerd geen reden bekend	12	15,2%	10	13,2%
niet geïnformeerd met reden	16	20,3%	19	25,0%
onduidelijk	5	6,3%	3	3,9%
aantal jongeren	79	100%	76	100%
reactie van jongere bekend	37	46,8%	31	40,8%

Ruim 58% van de jongeren van 12 jaar en ouder is geïnformeerd over de melding bij de Raad. Dit percentage is hoger dan het percentage in de landelijke meting in 2010 (47%), en gelijk aan het percentage in 2014 in Haaglanden. Van bijna de helft van de jongeren is de reactie in 2015 bekend. Dit percentage is hoger dan het percentage in 2014. Verdeeld over de regio's ziet het beeld er als volgt uit.

Tabel 13a: jongeren van 12 jaar en ouder geïnformeerd per regio 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
ja en duidelijk wanneer	41,9%	36,4%	70,0%	59,1%	60,0%
ja onduidelijk wanneer	6,5%	18,2%	10,0%	4,5%	-
niet geïnformeerd geen reden bekend	19,4%	18,2%	-	13,6%	20,0%
niet geïnformeerd met reden	29,0%	9,1%	20,0%	13,6%	20,0%
onduidelijk	3,2%	18,2%	-	9,1%	-
aantal jongeren	31	11	10	22	5
reactie van jongere bekend	13=41,9%	4=36,4%	8=80%	10=45,5%	2=40,0%

In de noordelijke randgemeenten in de Stadsregio (Leidschendam-Voorburg / Zoetermeer e.a.) zijn jongeren van 12 jaar en ouder altijd geïnformeerd over de melding. Indien dit niet is gebeurd is daarvoor een reden. De reactie van de jongeren is in deze regio dan ook het vaakst bekend.

Jongeren onder 12 jaar zijn nagenoeg nooit geïnformeerd over de melding bij de Raad. Er zijn 3 meldingen gevonden waarin de minderjarige is geïnformeerd.

De reactie van ouders en kinderen op de melding beëindigt dit deel over de kwaliteit van de melding. In het volgende hoofdstuk staat de inhoud van de melding centraal.

Hoofdstuk 5: de inhoud van de melding

Dit hoofdstuk probeert een beeld te schetsen van de inhoud van de melding. De mate waarin dat concreet mogelijk is, is ook een indicatie voor de kwaliteit van de melding.

Evenals in het vorige hoofdstuk zijn de resultaten van eerder onderzoek in Haaglanden betreffende de meldingen in 2014 weer ter vergelijking opgenomen.

Om een goed beeld te kunnen schetsen van de inhoud van de melding, is nagegaan welke vorm van kindermishandeling aanwezig is, waarbij huiselijk geweld als aparte vorm van kindermishandeling is geduid. Daarnaast is gekeken welke risico en beschermende factoren van ouders, kinderen en het gezinssysteem in de melding genoemd zijn. In het navolgende zijn de resultaten op hoofdlijnen weergegeven.

Aard en ernst van de problematiek

Voor de verschillende vormen van kindermishandeling is bekeken of deze vorm voorkomt in de melding en zo ja of er informatie is opgenomen over de concrete vorm, over de frequentie, over de duur en over de ernst van de kindermishandeling. In bijlage 1 is de operationalisatie van de verschillende vormen van kindermishandeling opgenomen.

Vermoedens van kindermishandeling zijn afzonderlijk aangegeven.

Combinaties van kindermishandeling zullen ook weergegeven worden. Omdat de raadsonderzoeker ook iets moet met vermoedens van mishandeling zijn hier dan ook de vermoedens meegenomen. Na de informatie voor de hele regio geeft tabel 9 een overzicht van de vormen van kindermishandeling per regio. Informatie over frequentie, duur en ernst van de mishandeling is op verzoek leverbaar. In deze rapportage is alleen vermeld in hoeverre informatie daarover gevonden is in de melding. In de bijlage is te zien dat de mate van concreetheid in de meldingen in 2015 niet minder is dan in 2014.

a. seksuele kindermishandeling

Onderstaande tabel geeft inzicht in de mate waarin seksuele kindermishandeling in de meldingen is gevonden.

Tabel 1: seksuele kindermishandeling

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	6	3,0%	7	3,9%
vermoeden	5	2,5%	5	2,8%
totaal seksuele kindermishandeling	11	5,5%	12	6,7%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

In Haaglanden is in 2015 in slechts 11 meldingen sprake van seksuele kindermishandeling. In 4 meldingen staat seksuele kindermishandeling expliciet genoemd in de melding. In 6 meldingen gaat het om seksuele kindermishandeling binnen het gezin, in 3 meldingen om seksuele kindermishandeling buiten het gezin en in 1 melding om seksuele kindermishandeling binnen en buiten het gezin. In één melding ontbreekt hierover informatie.

In 4 meldingen is concreet informatie over de duur te vinden en in 5 meldingen is informatie over de frequentie gevonden. De mate van ernst hebben de dossieranalisten in 4 meldingen kunnen inschatten op basis van de gegevens.

b. fysieke kindermishandeling

Tabel 2 geeft inzicht in de mate waarin fysieke kindermishandeling in de melding is aangetroffen.

Tabel 2: fysieke kindermishandeling

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	44	22,1%	20	11,2%
vermoeden	3	1,5%	6	3,3%
totaal fysieke kindermishandeling	47	23,6%	26	14,5%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Fysieke kindermishandeling komt in 2015 in 23,6% van de meldingen voor. Dit percentage ligt boven het percentage in 2014. In 25 meldingen is fysieke mishandeling als zodanig benoemd. In 37 van de 44 meldingen waarin sprake is van fysieke kindermishandeling is ook de vorm van de mishandeling benoemd. Het gaat vooral om slaan en schoppen. In 23 meldingen (48,9%) is informatie over de duur gevonden (in 13 meldingen langer dan 6 maanden) en in 26 meldingen (55,3%) stond informatie over de frequentie van de mishandeling (14 meldingen met systematische en 12 meldingen met incidentele mishandeling). De dossieranalisten hebben bij 35 meldingen ook de mate van ernst kunnen aangeven.

c. fysieke verwaarlozing

In de regio Haaglanden is in ruim de helft van de meldingen fysieke verwaarlozing gevonden zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Tabel 3: fysieke verwaarlozing

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	95	47,7%	73	40,7%
vermoeden	7	3,5%	18	10,1%
totaal fysieke verwaarlozing	102	51,2%	91	50,8%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Fysieke verwaarlozing is in Haaglanden in 2014 en in 2015 even vaak in de meldingen aangetroffen. In 2015 staat in 27 meldingen fysieke verwaarlozing als zodanig benoemd in de melding. In nagenoeg alle meldingen is informatie aangetroffen over de vorm van de verwaarlozing. In 82 meldingen (80,4%) is informatie gevonden over de duur en over de frequentie van de verwaarlozing gevonden. In merendeel van de meldingen is al langer dan een half jaar sprake van fysieke verwaarlozing en gaat het niet om incidenten maar om systematische verwaarlozing. In 79,4% van deze meldingen is zodanige informatie gevonden dat de ernst kon worden ingeschat.

Onderstaande tabel 4 laat zien dat in bijna 65% van de meldingen in 2015 sprake is van fysieke kindermishandeling of fysieke verwaarlozing of allebei.

Tabel 4: fysieke kindermishandeling en/of verwaarlozing

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
fysieke mishandeling en/of verwaarlozing	129	64,8%	106	59,2%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Het percentage meldingen waarin sprake is van fysieke kindermishandeling en/of fysieke verwaarlozing is in Haaglanden in 2015 slechts weinig hoger dan in 2014.

d. emotionele kindermishandeling

Emotionele kindermishandeling is in een derde van de meldingen gevonden.

tabel 5: emotionele kindermishandeling

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	65	32,7%	72	40,2%
vermoeden	2	1,0%	4	2,3%
totaal emotionele kindermishandeling	67	33,7%	76	42,5%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Emotionele kindermishandeling is in de regio Haaglanden in 2015 minder vaak aangetroffen dan in 2014. In 2015 is emotionele kindermishandeling in 11 meldingen ook als zodanig benoemd. Vermoedens komen nauwelijks voor. In alle meldingen hebben de dossieranalisten informatie gevonden over de vorm van de mishandeling. Vijandigheid, schelden, dreigen en bang maken zijn items die hierbij genoemd zijn.

In 61 van de 67 meldingen (91,0%) is informatie over de duur gevonden en in 54 meldingen (80,6%) informatie over de frequentie. Het gaat in nagenoeg alle meldingen om kindermishandeling die al langer dan 6 maanden en systematisch plaats vindt. In 94% van de meldingen konden de dossieranalisten de ernst van de mishandeling aangeven.

e. emotionele verwaarlozing

In 2015 is in 56,3% van de meldingen sprake van emotionele verwaarlozing.

Tabel 6: emotionele verwaarlozing

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	109	54,8%	71	39,7%
vermoeden	3	1,5%	11	6,1%
totaal emotionele verwaarlozing	112	56,3%	82	45,8%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

In Haaglanden is in 2015 vaker sprake van emotionele verwaarlozing dan in 2014. In 2015 is in 40 meldingen emotionele verwaarlozing expliciet benoemd in de melding. In de overige meldingen blijkt emotionele verwaarlozing uit de beschrijving in de melding.

Bijna altijd hebben de dossieranalisten concrete vormen van emotionele verwaarlozing gevonden. In 96 meldingen (85,7%) is informatie over de duur en de frequentie gevonden. Het gaat nagenoeg altijd om systematische verwaarlozing die al langer dan 6 maanden plaats vindt. Ook in 96 meldingen is de mate van ernst aangegeven door de dossieranalisten.

Onderstaande tabel laat zien in hoeveel meldingen één of beide vormen van emotionele kindermishandeling en verwaarlozing is aangetroffen.

Tabel 7: emotionele mishandeling en/of verwaarlozing

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
emotionele mishandeling en/of verwaarlozing	140	70,4%	114	63,7%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Uit de tabel blijkt dat in 70,4% van de meldingen emotionele mishandeling en of emotionele verwaarlozing is aangetroffen in de meldingen van 2015. Dit percentage is iets hoger dan het percentage meldingen in 2014. Bedacht dient te worden dat de cijfers weergeven wat in de melding is vermeld over de problematiek en niet welke problematiek daadwerkelijk aanwezig is.

f. huiselijk geweld

Huiselijk geweld is in 2015 in ruim 60% van de meldingen aangetroffen zoals tabel 8 laat zien. In 2014 kwam huiselijk geweld nog in minder dan de helft van de meldingen voor.

Tabel 8: huiselijk geweld

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
aanwezig	115	57,8%	78	43,6%
vermoeden	6	3,0%	5	2,8%
totaal huiselijk geweld	121	60,8%	83	46,4%
totaal meldingen	195	100%	179	100%

Huiselijk geweld is in 2015 als zodanig genoemd in 109 meldingen. In de overige meldingen bleek de aanwezigheid van huiselijk geweld uit de omschrijving. Vermoedens zijn nauwelijks aangetroffen. In 2015 is in 38,8% van de meldingen (47) informatie over de vorm van het huiselijk geweld gevonden (oog- of oorgetuige, geweld tijdens zwangerschap). In 70 meldingen (57,9%) is informatie over de duur gevonden en in 73 van deze meldingen is informatie over de frequentie aanwezig. Huiselijk geweld speelt voor zover dat bekend is in de meeste gevallen al langer dan een half jaar en komt dan systematisch voor. In 48,8% van de meldingen (59) konden de analisten ook de mate van ernst aangeven.

In onderstaande tabel is per regio aangegeven welke vorm van kindermishandeling in de meldingen is aangetroffen.

Tabel 9: vorm mishandeling in melding per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
seksuele kindermishandeling	2,8%	8,7%	12,5%	1,9%	10,0%
fysieke kindermishandeling	27,8%	34,8%	15,6%	13,5%	35,0%
fysieke verwaarlozing.	43,1%	56,5%	56,3%	59,6%	45,0%
emotionele kindermishandeling	26,4%	39,1%	25,0%	40,4%	50,0%
emotionele verwaarlozing	48,6%	73,9%	59,4%	61,5%	45,0%
huiselijk geweld	70,8%	65,2%	40,6%	65,4%	40,0%
totaal	72	23	32	52	20

De verschillen tussen de regio's zijn niet groot.

Huiselijk geweld beschouwend als een vorm van kindermishandeling, dan komt in 2015 in bijna alle meldingen (99%) minstens één vorm van kindermishandeling voor. In 2014 was dit in 90% van de meldingen het geval.

Tabel 10: aantal vormen mishandeling aangetroffen in meldingen 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
geen	0,0%	4,3%	0,0%	1,9%	0,0%	2	1,0%
1 vorm	25,0%	4,3%	31,3%	19,2%	30,0%	45	22,6%
2 vormen	44,4%	34,8%	40,6%	36,5%	25,0%	77	38,7%
3 vormen	19,4%	30,4%	15,6%	25,0%	35,0%	46	23,1%
4 vormen	8,3%	17,4%	12,5%	11,5%	10,0%	22	11,1%
5 vormen	2,8%	8,7%	0,0%	5,8%	0,0%	7	3,5%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

Het aantal meldingen per regio is klein en dit bemoeilijkt het trekken van conclusies.

De verschillen tussen de regio's zijn niet erg groot. In de randgemeenten Delft / Rijswijk / Westland zijn vaker dan elders 3 of meer vormen van kindermishandeling in de meldingen aangetroffen.

Ten slotte is in de meldingen ook gekeken of er sprake is van kinderen die geweld plegen naar ouders of naar broertjes of zusjes. In 50 meldingen is dit aangetroffen. Dit betekent dat in ruim 25,0% van de meldingen op een of andere manier sprake is van kinderen die geweld plegen in het gezin. Een percentage dat hoger is dan het percentage van 7% dat in 2014 is gevonden in Haaglanden. In 2015 is in alle regio's is het percentage hoger dan 15%; De gemeente Den Haag heeft het hoogste percentage (29,2%). In de andere regio's van de Raad ligt het percentage gemiddeld rond de 12%.

Risico en beschermende factoren benoemd in de melding

In de melding is gekeken welke risico en beschermende factoren genoemd zijn. Gebleken is dat het niet gemakkelijk is om beschermende factoren in de melding te vinden. Voor wat betreft de ouders is gekeken naar informatie over opvoedcompetenties. In slechts 8 meldingen is vermeld dat er geen zorgen zijn over de opvoedvaardigheden van ouders. In het navolgende gaat het vooral om de risicofactoren, te beginnen met de risicofactoren van de ouders.

Onderstaande tabel bevat de samenvattende informatie over een aantal risicofactoren.

Tabel 11: risicofactoren ouders

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
psychische problemen	102	51,3%	105	58,7%
middelengebruik	66	33,2%	50	27,9%
verstandelijke beperking	44	22,1%	24	13,4%
totaal meldingen	195	100%	179	100%

Psychische problematiek:

In de melding is gekeken of er sprake is van psychische en of psychiatrische problematiek. In 2015 is in minder meldingen psychische problematiek aangetroffen dan in 2014. Psychiatrische problematiek is alleen als zodanig gelabeld wanneer er een diagnose is gesteld door een psychiater. In alle andere gevallen is de problematiek als psychische problematiek benoemd. In de regio Haaglanden is in 40 meldingen (20,1%) een psychiatrische diagnose aangetroffen. Dit percenta-

ge is hoger dan het percentage van 16,8% dat in 2014 gevonden is in de meldingen. Vermoedens van psychische problemen zijn ook vermeld en zijn meegeteld bij het totaal van 102 omdat ook een vermoeden van psychische problemen gevolgen heeft voor het doen van een raadsonderzoek. In 9 meldingen zijn vermoedens gevonden.

Onderstaande tabel geeft de mate waarin psychische problematiek per regio in de meldingen in 2015 aanwezig is.

tabel 11a: risicofactor psychische problemen ouders 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
diagnose psychiatrie	5,6%	26,1%	34,4%	23,1%	35,0%	40	20,1%
psychische problemen	33,3%	13,0%	28,1%	30,8%	5,0%	53	26,6%
vermoeden	5,6%	0,0%	3,1%	7,7%	0,0%	9	4,5%
totaal problematiek	44,4%	39,1%	65,6%	61,5%	40,0%	102	51,3%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

Er zijn verschillen tussen de regio's te zien. In de meldingen in de gemeente Den Haag is nagevraagd nooit psychiatrische problematiek aangetroffen. In de alle andere regio's bovengemiddeld vaak.

Middelengebruik:

In 2015 is in 33,2% van de meldingen problematisch middelengebruik of verslaving van ouders aangetroffen. Vermoedens zijn in slechts 2 meldingen gescoord door de dossieranalisten. In 2014 is in ruim een kwart van de meldingen een vorm van middelengebruik gevonden.

Tabel 11b geeft een beeld van het gebruik van de verschillende middelen per regio en voor de hele regio.

tabel 11b: risicofactor middelengebruik ouders 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland	totaal	
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.		
alcohol	12,5%	52,2%	12,5%	23,1%	5,0%	38	19,1%
alcohol en drugs	5,6%	4,3%	9,4%	13,5%	5,0%	16	8,0%
(alcohol) medicijnen	-	-	-	-	-		
drugs	5,6%	-	12,5%	1,9%	-	9	4,5%
gokken (drugs)	-	-	0,0%	1,9%	-	1	0,5%
vermoeden	-	4,3%	3,1%	0,0%	-	2	1,0%
totaal problematiek	23,6%	60,9%	37,5%	40,4%	10,0%	66	33,2%
totaal	72	23	32	52	20	199	100%

In de meldingen in de gemeenten Delft/Rijswijk/Westland is in meer dan de helft van de meldingen alcoholproblematiek aangetroffen. In Holland Rijnland is relatief vaak alcoholproblematiek en de combinatie van alcohol en drugsproblematiek in de meldingen gevonden.

Verstandelijke beperking:

In 22,1% van de meldingen is in 2015 een verstandelijke beperking of een vermoeden daarvan bij beide of één van de ouders aangetroffen. In 13 meldingen gaat het om vermoedens. In slechts 8 van de 44 meldingen is ook een IQ gevonden. In 2015 is in vergelijking met 2014 in aanzienlijk meer meldingen een verstandelijke beperking aangetroffen. Vooral in Midden Holland is in veel meldingen een verstandelijke beperking van één van de ouders gevonden (70%). Ook de gemeente Den Haag scoort met 23,6% van de meldingen bovengemiddeld.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de mate waarin meerdere van bovengenoemde 3 risicofactoren in een melding voorkomen.

Tabel 12: psychische problemen + middelengebruik + verstandelijke beperking

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
geen	57	28,6%	54	30,2%
1 risicofactor	84	42,2%	73	40,8%
2 of 3 risicofactoren	58	29,1%	52	29,0%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

Er is een opmerkelijke overeenkomst tussen de resultaten in 2015 en 2014.

Tabel 12a bevat voor 2015 per regio het aantal risicofactoren gevonden in de melding.

Tabel 12a: psychische problemen + middelengebruik + verstandelijke beperking per regio

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
geen	34,7%	26,1%	28,1%	25,0%	20,0%
1 risicofactor	43,1%	47,8%	37,5%	40,4%	45,0%
2 of 3 risicofactoren	22,2%	26,1%	34,4%	34,6%	35,0%
totaal	72	23	32	52	20

Zoals te verwachten was zijn in Midden Holland weinig meldingen met geen risicofactor (hoge percentage verstandelijke beperking). Er zijn geen grote verschillen tussen de regio's.

Behalve bovenstaande risicofactoren zijn in de literatuur andere factoren genoemd als risicofactor voor kindermishandeling. In onderstaande tabel zijn een aantal daarvan opgenomen.

Tabel 13: risicofactoren ouders vervolg

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
tienerouder	41	20,6%	31	17,3%
ouder slachtoffer kindermishandeling	63	31,7%	37	20,7%
problematische (ex-) partnerrelaties	151	75,9%	133	74,3%
eerder kindermishandeling	52	26,1%	15	8,4%
totaal meldingen	195	100%	179	100%

Tienerouder: Nagegaan is of één van de kinderen van één van de ouders geboren is voor het twintigste levensjaar van die ouder. In Haaglanden is dit in 2015 in 20,6% van de kindzaken aangetroffen en in de steekproef in 2014 in 17,3% van de kindzaken. Tienermoeders zijn vooral gevonden in de meldingen in de gemeente Den Haag (in 37,5% van de meldingen).

Ouder zelf slachtoffer van kindermishandeling: In 2015 is in 31,7% van de meldingen gezien dat een ouder ook zelf in het verleden slachtoffer is geweest van kindermishandeling. Dit percentage is hoger dan het percentage in de meldingen in 2014. In Delft/Rijswijk/Westland is dit in meer dan de helft van de meldingen (56,5%) aangetroffen. Ook in Midden Holland komt dit bovengemiddeld voor (45%)

Problematische (ex) partnerrelaties: Evenals in 2014 is in 2015 in Haaglanden in driekwart van de meldingen sprake van problematische (ex) partnerrelaties. In Midden Holland (55%) en Holland Rijnland (65,4%) komt dit minder voor in de meldingen dan in de Stadsregio Haaglanden (alle drie regio's boven 81%).

Eerder kindermishandeling: In Haaglanden is in 2015 in 26,1% van de meldingen gevonden dat ouders op een of andere manier al eerder kinderen hebben mishandeld. In dit percentage is ook meegenomen wanneer al eerder een kinderbeschermingsmaatregel is verzocht voor dit of een ander kind van de ouders. Dit percentage is veel hoger dan het percentage in 2014 en heeft te maken met een ruimere definitie in 2015 (ook wanneer eerder onderzoek kb-maatregel heeft plaats gevonden b.v.).

In Holland Rijnland bevat ruim een derde van de meldingen informatie die duidt op eerdere kindermishandeling. De regio's binnen de Stadsregio Haaglanden laten grote verschillen zien: in Delft/ Rijswijk/Westland is in ruim de helft van de meldingen sprake van eerdere kindermishandeling tegenover Leidschendam-Voorburg /Zoetermeer e.a. slechts 6,3% en de gemeente Den Haag 22,2%.

Eén van de ouders niet in Nederland geboren

In de meldingen is bekeken of één van de ouders niet in Nederland is geboren. In Haaglanden is in 2015 in 44,2% van de meldingen gevonden dat één van de ouders niet in Nederland is geboren. In 2014 was dit in 38,5% van de meldingen het geval. De verschillen tussen de regio's zijn groot. In Midden Holland is in geen enkele melding informatie aangetroffen die er op duidt dat één van de ouders niet in Nederland is geboren, in de gemeente Den Haag is dit in 59,7% van de meldingen juist wel gevonden. In 2014 was in de helft van de meldingen van de gemeente Den Haag één van de ouders niet in Nederland geboren. Opgemerkt zij hierbij dat de informatie alleen op basis van de meldingen is verzameld.

Criminaliteit/detentie

In 2015 is in 21,1% van de meldingen (42 meldingen) sprake van criminaliteit of detentie. In 2014 is dit gegeven niet in het onderzoek meegenomen.

De gemeenten Leidschendam-Voorburg / Zoetermeer e.a. hebben relatief de meeste meldingen waarin gesproken is over criminaliteit (28,%). Ook de gemeente Den Haag kent met 26,4% een relatief groot aantal meldingen waarin informatie over criminaliteit of detentie is gevonden.

Kindfactoren

In de meldingen is in 2015 nadrukkelijk gezocht naar beschermende kindfactoren.

In dit kader is gekeken naar de vriendenkring van de kinderen. In 14 meldingen (7,0%) is geweten op een positieve invloed van de vriendenkring. Op een slechte invloed van de vriendenkring

is in 27 meldingen geweest. In de meldingen is ook gekeken naar informatie over school. In 9% van de meldingen (18) is gevonden dat het goed gaat op school. In meer meldingen (75 meldingen) is gevonden dat het kind achteruit gaat op school, veel afwezig is e.d. In slechts 1 melding is opgenomen dat het kind een positief zelfbeeld heeft.

In 22 meldingen is vermeld dat het kind beschikt over een bovengemiddelde (10) of gemiddelde (12) intelligentie. Het zoeken naar risicofactoren heeft het volgende opgeleverd.

Tabel 14: kindfactoren

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
belaste voorgeschiedenis	19	9,5%	8	4,5%
beperking kind	49	24,6%	13	7,3%
gedrags- en ontwikkelingsproblemen	123	61,8%	90	50,3%
kind ongewenst	7	3,5%	4	2,2%
totaal meldingen	195	100%	179	100%

Bij belaste voorgeschiedenis gaat het b.v. om te vroeg geboren kinderen of medische problemen. In Haaglanden is dit in 2015 in 19 meldingen gevonden (9,5%). Beperking van het kind kan zowel duiden op een geestelijke als op een lichamelijke beperking. Dit komt in 2015 in 24,6% van de meldingen (49) voor (ruim 3x zo vaak als in 2014). Vooral in de meldingen in Midden Holland (35,0%) en in de randgemeenten Delft/Rijswijk/Westland in de Stadsregio Haaglanden (34,8%) is dit aangetroffen.

Gedrags- en ontwikkelingsproblemen zijn in Haaglanden in 2015 in 61,8% van de meldingen aangetroffen en relatief het meest in Delft/Rijswijk/Westland (73,9%). In 2014 was in de helft van de meldingen gedrags- en ontwikkelingsproblemen gevonden. In 2015 is in 12 meldingen vermeld dat er geen problemen zijn.

In 7 meldingen is gezien dat het kind ongewenst was.

In 2015 komen alle bovengenoemde kindfactoren vaker voor in de meldingen dan in 2014.

Factoren in de omgeving van het gezin

Het netwerk rond een gezin kan zowel een beschermende factor zijn als een risicofactor.

In een aantal meldingen is expliciet vermeld dat er geen netwerk is of dat het gezin in een isolement zit. In een aantal meldingen is gevonden dat het netwerk beperkt is of dat het gaat om een crimineel netwerk. Het netwerk is dan een risicofactor. Ook is aangegeven wanneer het netwerk een beschermende factor is. Onderstaande tabel geeft de resultaten.

Tabel 15: netwerk als beschermende of risicofactor

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
netwerk = risico	50	25,1%	71	39,7%
netwerk = steunend	82	41,2%	70	39,1%
geen informatie	67	33,7%	38	21,2%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

In 2015 is in 66,3% van de meldingen informatie over het netwerk gevonden. Dit percentage is lager dan het percentage in 2014. In ruim 40% van de meldingen is het netwerk benoemd als

steunend en in ruim een kwart als risicofactor. In 2014 was het netwerk even vaak steunend als risicovol.

Per regio ziet het beeld er als volgt uit.

Tabel 15a: netwerk als beschermende of risicofactor per regio 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
netwerk = risico	29,2%	39,1%	34,4%	13,5%	10,0%
netwerk = steunend	29,2%	39,1%	53,1%	44,2%	60,0%
geen informatie	41,7%	21,7%	9,4%	44,2%	30,0%
totaal	72	23	32	52	20

In de meldingen in de drie regio's binnen de Stadsregio Haaglanden is relatief vaak gewezen op risico's als het gaat om het netwerk van het gezin. Opvallend vaak is in de meldingen in de gemeente Den Haag en in Holland Rijnland geen informatie gevonden over het netwerk.

Gekeken is ook naar de sociale binding van ouders zich uitend in b.v. goede contacten met instellingen. In ruim 58,8% van de meldingen is hierover in 2015 informatie gevonden en dit is vergelijkbaar met de informatie die in 2014 is gevonden. In 42,2% van de meldingen in 2015 is een gebrekkige binding waargenomen en in 16,6% van de meldingen is een goed contact met instellingen gevonden. Ook deze cijfers zijn vergelijkbaar met de bevindingen in 2014.

In de melding is gekeken of huisvestingsproblemen of financiële problemen zijn benoemd. Onderstaande tabel laat zien in welke mate dit het geval is.

Tabel 16: huisvesting en financiën als risicofactor

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
woning	62	31,2%	51	28,5%
schulden	70	35,2%	81	45,3%
totaal meldingen	199	100%	179	100%

In de regio Haaglanden is in 2015 in 31,2% van de meldingen sprake van huisvestingsproblemen / huurachterstand. Dit resultaat is vergelijkbaar met de bevindingen in 2014. In 2015 zijn in 35,2% van de meldingen schulden en zorgen rond de financiën aangetroffen. Dit is minder dan in 2014 maar het verschil is niet groot.

Tabel 16a: huisvesting en financiën als risicofactor per regio 2015

	Stadsregio Haaglanden			Holland Rijnland	Midden Holland
	Den Haag	Delft e.a.	Leidschendam - Voorburg ea	Leiden e.o	Gouda e.o.
woning	26,4%	43,5%	25,0%	36,5%	30,0%
schulden	37,5%	43,5%	28,1%	32,7%	35,0%
totaal	72	23	32	52	20

Zoals tabel 16a laat zien zijn er geen grote verschillen tussen de regio's te zien. Wel is het zo dat in de meldingen binnen de Stadsregio Haaglanden in de gemeenten Delft/Rijswijk/Westland relatief het meest sprake is van huisvestings- en financiële problematiek.

EKC of netwerkberaad voor raadsonderzoek

In de meldingen is gekeken of voorafgaand aan het raadsonderzoek een EKC of netwerkberaad heeft plaats gevonden.

In 45 meldingen is een EKC of netwerkberaad gevonden. In 2 van deze meldingen is een netwerkberaad benoemd maar heeft het (nog) niet plaats gevonden. In 43 meldingen is gevonden dat een beraad heeft plaats gevonden. Dit betekent dat in Haaglanden in 22,6% van de meldingen (45 van de 199) een EKC of netwerkberaad aan de orde is geweest.

Dit percentage is iets hoger dan het percentage in 2014 (18,4%).

Er zijn verschillen tussen de regio's. In ruim de helft van de meldingen in Delft/Rijswijk/Westland (52,2%) is gevonden dat een EKC of netwerkberaad heeft plaats gevonden tegenover in slechts 10% van de meldingen in Midden Holland.

Hoofdstuk 6: beantwoording onderzoeksvragen

Dit hoofdstuk geeft de beantwoording van de onderzoeksvragen op basis van de gegevens zoals die in de voorgaande hoofdstukken zijn gepresenteerd.

Het hoofdstuk besluit met een beoordeling van de kwaliteit van de meldingen door het advies-team.

- 1. In hoeverre bevatten de meldingen in 2015 de feitelijke en objectief waarneembare gegevens zoals die landelijk en regionaal zijn afgesproken? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?*

In hoofdstuk 4 is op gedetailleerde weergegeven in welke mate feitelijke informatie in het verzoek tot raadsonderzoek aanwezig is.

In Haaglanden zijn in driekwart van de meldingen afspraken gevonden over de veiligheid (al dan niet in een veiligheidsplan). Binnen de regio Haaglanden zijn in de gemeenten Delft / Rijswijk/Westland in nagenoeg alle meldingen veiligheidsafspraken gevonden. In de meerderheid van de meldingen (84%) is gezien dat de melder aangeeft wat er moet gebeuren om de situatie van het kind te verbeteren.

Persoonlijke gegevens van kinderen zijn over het algemeen aanwezig in de meldingen. Voor de persoonlijke gegevens van ouders geldt dit minder maar ook deze gegevens zijn in ruim de helft van de meldingen aanwezig. De gegevens van de meldingen zijn zelfs vaker compleet dan ten tijde van het onderzoek in 2014.

In bijna 70% van de meldingen is een eerdere zorgmelding gedaan. In Midden Holland relatief het minst vaak en in Delft/Rijswijk/Westland relatief het vaakst. De meeste eerdere zorgmeldingen zijn gedaan door de politie. Eerdere zorgmeldingen zijn vooral gedaan bij Veilig Thuis (voorheen AMK). In een aantal zaken is vanuit meerdere kanten zorgmeldingen gedaan.

In een kwart van de meldingen is geen informatie gevonden over de duur van de hulpverlening. Ook wanneer eerder een zorgmelding is gedaan, is in ruim een kwart van de meldingen niet bekend wanneer vrijwillige hulpverlening is gestart. In de meldingen in 2015 zijn weinig zorgmeldingen gevonden die voor 2014 zijn gedaan.

Het aantal bronnen dat in de melding in Haaglanden is gevonden is groter dan het gevonden aantal bronnen in 2014. In 2015 bevatten meldingen in de gemeente Den Haag de minste bronnen en meldingen in Holland Rijnland de meeste. Schriftelijke bronnen zijn in Haaglanden in 2015 minder vaak aanwezig dan in 2014. Twee derde van de meldingen bevat in 2015 actuele informatie (minder dan een maand oud). In alle regio's is dit in meerderheid van de meldingen het geval (Midden Holland het laagste percentage van 57,7%). In 2014 was in bijna drie kwart van de meldingen actuele informatie aanwezig. In nagenoeg alle meldingen (93%) is gevonden dat de informatie gebruikt mag worden.

In 10,6% van de meldingen is onduidelijk welke informatie van welke bron afkomstig is, in 29,1% is dit niet altijd duidelijk. In 58,8% van de meldingen bestaat hierover duidelijkheid. In de meldingen in de gemeente Den Haag is het minst vaak gevonden dat duidelijk is van welke bron de informatie afkomstig is. In Midden Holland is dit nagenoeg in alle meldingen gevonden. In 43,2% van de meldingen is het beeld van de hulpverlening compleet. In 2014 was dit in 54,2% van de meldingen het geval. Opgemerkt zij hierbij dat de dossieranalisten zijn uitgegaan van de informatie in de melding.

In slechts 3% van de meldingen is niet gevonden waarom hulpverlening ontoereikend is en in 1% van de meldingen is niet duidelijk geworden waarom op dit moment gemeld is. Het is nagenoeg alleen in de regio Holland Midden waar deze aspecten een enkele keer ontbreken in de

melding. In 71,9% van de meldingen is gevonden dat dranghulpverlening ontoereikend is. In Midden Holland is dit zelfs in 90% van de meldingen gevonden.

Over het algemeen is in de melding vermeld dat ouders geïnformeerd zijn over de melding en over de wijze waarop dit is gebeurd. De reactie van ouders op de melding is in bijna 70% van de meldingen gevonden en dit percentage is lager dan het percentage in 2014. In de regio Delft/Rijswijk/ Westland is zelfs in 47,8% de reactie van ouders niet bekend. In de gemeente Den Haag en in Holland Rijnland staan ouders iets vaker positief dan negatief tegenover de melding. In de andere regio's is het omgekeerde het geval.

Ruim 58% van de jongeren van 12 jaar en ouder is geïnformeerd over de raadmelding en dit is nu niet anders dan voor 2015. De reactie van jongeren is in 2015 iets vaker bekend dan in 2014. Concrete informatie over de verschillende vormen van kindermishandeling is in de meldingen in dezelfde mate teruggevonden als in 2014. Uit de beantwoording van onderstaande vraag blijkt tegelijkertijd dat in Haaglanden in nagenoeg alle meldingen één of meer vormen van kindermishandeling gevonden zijn.

2. Wat is de aard en de ernst van de problematiek zoals vermeld in de meldingen? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?

In 99% van de meldingen is minstens één van de vormen van kindermishandeling aangetroffen wanneer huiselijk geweld ook als een vorm van kindermishandeling is gedefinieerd. In 2014 was dit in 90% van de meldingen het geval. In Delft/Rijswijk/Westland zijn vaker dan in de andere regio's 3 of meer vormen van kindermishandeling gevonden in de meldingen.

De verschillende vormen van kindermishandeling zijn in verschillende mate in de meldingen aanwezig. Seksuele kindermishandeling of een vermoeden daarvan is in slechts 5,5% van de meldingen aangetroffen. Fysieke kindermishandeling is in 23,6% van de meldingen gevonden en fysieke verwaarlozing in 51,2% van de meldingen. In 64,8% van de meldingen is fysieke kindermishandeling en/of fysieke verwaarlozing gevonden. In Midden Holland en in Delft/Rijswijk/Westland is fysieke kindermishandeling relatief vaak aangetroffen.

Emotionele kindermishandeling is in 33,7% van de meldingen gevonden en emotionele verwaarlozing in 56,3% van de meldingen. In 70,4% van de meldingen komt emotionele kindermishandeling en/of emotionele verwaarlozing voor. Ook deze vormen komen relatief vaak voor in de meldingen in Midden Holland (emotionele kindermishandeling) en Delft/Rijswijk/Westland (emotionele verwaarlozing).

Huiselijk geweld is in 60,8% van de meldingen aangetroffen. Huiselijk geweld komt in 2015 vaker in de meldingen voor dan in 2014.

In een kwart van de meldingen is sprake van kinderen die geweld plegen naar ouders of naar broertjes of zusjes. Dit komt in Haaglanden in 2015 relatief veel voor.

Psychische problematiek van één van de ouders is net als in 2014 in meer dan de helft van de meldingen aangetroffen. In 2015 is vaker dan in 2014 een diagnose psychiatrie gevonden (26,6% tegenover 20,1% in 2014). Opvallend is dat in de gemeente Den Haag nagenoeg geen diagnoses psychiatrie zijn aangetroffen.

In een derde van de meldingen is in 2015 problematisch middelengebruik gevonden en dit is iets vaker dan in 2014. In Delft/Rijswijk/Westland is in meer dan de helft van de meldingen alcoholproblematiek aangetroffen.

In 2015 is in 22,1% van de meldingen een verstandelijke beperking of een vermoeden daarvan bij beide of één van de ouders aangetroffen. Dit is een hoog percentage vergeleken met de 13,4% in 2014 en het gemiddelde van rond de 17% in andere raadsregio's. Vooral in Midden Holland

komt in veel meldingen (70%) een verstandelijke beperking van één van de ouders in een van de meldingen voor.

In 28,6% van deze meldingen is geen van deze 3 risicofactoren aangetroffen. In 42,2% is één risicofactor en in 29,1% zijn 2 of 3 van deze risicofactoren gevonden. De meldingen in 2015 zijn op dit punt vergelijkbaar met de meldingen in 2014.

Van andere in de literatuur genoemde risicofactoren is ook nagegaan in hoeverre hiervan sprake is in de meldingen.

In 31,7% van de meldingen is gevonden dat ouders zelf slachtoffer zijn geweest van kindermishandeling en in 26,1% van de meldingen is sprake van eerder kindermishandeling. Deze percentages zijn hoog vergeleken met het percentage in de meldingen in 2014 en kan deels te maken hebben met een ruimere definitie die in 2015 is gebruikt. Vergelijking met de resultaten in andere regio's gaat hier t.z.t. zicht op geven. In meer dan de helft van de meldingen in Delft / Rijswijk/Westland is gevonden dat ouders zelf slachtoffer zijn geweest van kindermishandeling en ook in ruim de helft van de meldingen in deze gemeenten is sprake geweest van eerdere kindermishandeling.

Problematische (ex) partnerrelaties zijn in 2015 in 75,9% van de meldingen aangetroffen, nagenoeg even vaak als in 2014.

In 29,6% van de meldingen gaat het om tienerouders. In de steekproef van 2014 was dit iets minder vaak het geval (17,3%).

Kindfactoren als belaste voorgeschiedenis, beperkingen van het kind en gedrags- en ontwikkelingsproblemen, zijn in 2015 in meer meldingen aangetroffen dan in 2014.

In de meldingen is in 2015 minder vaak als in 2014 informatie gevonden over het netwerk. In 41,2% van de meldingen is sprake van een steunend netwerk en in ruim een kwart van de meldingen vormt het netwerk een risicofactor. In 2014 was het netwerk even vaak een risico als steunend. In de regio's binnen de Stadsregio Haaglanden is relatief vaak gewezen op risico's als het gaat om het netwerk van het gezin.

Huisvestingsproblemen zijn in 31,2% van de meldingen aangetroffen. Dit percentage is iets hoger dan in 2014. Financiële problemen komen in 2015 in mindere mate voor als in 2014. In de meldingen in Delft/Rijswijk/Westland is het vaakst sprake van huisvestings- en financiële problematiek.

3. Hoe beoordeelt het adviesteam in de regio de kwaliteit van de meldingen? Welke verschillen zijn er tussen gemeenten / jeugdzorgregio's?

Op 24 mei 2016 zijn de bevindingen van het onderzoek besproken met Birsan Akin, Tine Groenewegen, Darja Develing, Jessica Hageman en Ruud van Stiphout.

In Haaglanden is in het verleden veel geïnvesteerd in de kwaliteit van de meldingen en de Raad ontving voor 2015 dan ook meldingen van hoge kwaliteit. Ook nu laten de resultaten zien dat de Raad Haaglanden meldingen van hoge kwaliteit ontvangt. Echter er is toch ook nog ruimte voor verbetering. Een zo goed mogelijke melding kan helpen om snel en kort onderzoek te doen en zo bijdragen aan het terugdringen van de werkvoorraad, zo is de gedachte.

De medewerkers van het adviesteam herkennen de resultaten van het onderzoek. De verschillen aanzien van de kwaliteit tussen de verschillende werkgebieden van de jeugdbeschermingstafels lijken mede te maken te hebben met het voorzitterschap en de wijze waarop de jeugdbeschermingstafel georganiseerd/ingevuld is. Zo verschilt b.v. het aantal genodigden voor een tafel. Overigens nodigt de voorzitter bij alle tafels de ouders altijd uit. Nodigt een voorzitter anderen

uit dan is dat met toestemming van de ouders. Bij een dergelijk breed overleg is ter tafel al duidelijk wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van de hulpverlening en het netwerk.

Dat in een kwart van de meldingen geen concrete afspraken over de veiligheid zijn gevonden, komt overeen met het beeld van de medewerkers en is punt van zorg en vraagt nadrukkelijk om aandacht.

In de resultaten valt op dat 90% van de onderzoeken na een melding in een kb-maatregel eindigt. Dit percentage is hoog maar heeft ook te maken met de werkwijze in de regio. Op de jeugdbeschermingstafel is immers in veel gevallen al eerder hulpverlening in het drangkader ingezet. Het hoge percentage meldingen dat leidt tot een spoedmaatregel is zorgelijk. Het duidt er op dat melders (te) laat zaken bij de Raad melden. De medewerkers van het adviesteam laten weten dat het voor hulpverleners (en dan vooral voor hen die nieuw zijn op dit gebied) lastig is om op het juiste moment te melden. De medewerkers zien dat in zaken soms heel laat gemeld is terwijl eerder al voldoende aanleiding was om te melden.

Hier komt bij dat de medewerkers de indruk hebben dat in het voorveld soms zaken blijven liggen. Het kan voorkomen dat het CJG een melding doet bij Veilig Thuis en Veilig Thuis besluit geen actie te ondernemen omdat het CJG hulp verleent terwijl ouders geen contact willen met het CJG. Ook de signalerende rol van consultatiebureau, peuterspeelzaal en scholen speelt in dit verband een rol.

Informatie over de aard van de problematiek lijkt er eveneens op te duiden dat zaken erg laat worden gemeld. Zo is het aantal ongeboren kinderen dat gemeld is, laag. Hier staat tegenover dat kinderen van minder dan een maand oud juist wel gemeld zijn. Meldingen bevatten opvallend veel kindsignalen (gedragsproblematiek) en in een hoog percentage meldingen is sprake van geweld van een minderjarige naar ouders of broertjes en zusjes.

In hoeverre het zo is dat hulpverleners er tegen opzien om een melding te schrijven, is niet duidelijk. Wel bestaat de indruk dat dit een reden kan zijn om laat te melden.

Het hoge percentage meldingen waarin sprake is van licht verstandelijk beperkte ouders duidt er mogelijk op dat de hulpverlening ouders overschat en daardoor niet aansluit bij ouders. Opgemerkt is dat een klik tussen ouders en hulpverlening enorm belangrijk is. Hier komt bij dat ouders steeds mondiger worden en oplossingen die de hulpverlening voorstelt niet zo maar accepteren. Bij de zaken die ter tafel besproken worden, gaat het nogal eens om zaken waarin de hulpverleners en ouders verschil van mening hebben over de mogelijke hulp en helpt het om op andere hulpverleningsmogelijkheden te wijzen.

Opvallend is het kleine aantal meldingen waarin seksueel misbruik genoemd is. Gezien de doelgroep is te verwachten dat in een veel groter aantal meldingen sprake is van seksueel geweld in welke vorm dan ook. Geopperd is dat het goed zou zijn wanneer de raadsonderzoeker dit onderwerp in elk raadsonderzoek ter sprake brengt.

Begin juni gaat de Raad de bevindingen van dit onderzoek bespreken met de beleidsmedewerkers van de gemeenten. Vervolgens zullen de medewerkers de onderzoeksresultaten doorspelen aan de voorzitters van de jeugdbeschermingstafels. De bedoeling is om per regio te bekijken wat nodig is.

Ten slotte:

De bevindingen in Haaglanden zoals het geringe aantal meldingen, de heftige kind problematiek in de meldingen, het hoge percentage spoedzaken duiden er op dat zaken, als ze al bij de Raad gemeld worden, heel laat worden gemeld.

Wat de rol van de Raad zelf hierin is, is niet bekend. Het kan leerzaam zijn wanneer de Raad bij de hulpverlening inventariseert wat de knelpunten zijn om zaken bij de Raad te melden. Bovenstaande kan mogelijk helpen om ouders en kinderen die contact hebben met de hulpverlening tijdig te melden. De populatie van de Raad bestaat echter voor een deel ook juist uit ouders die zorg mijden en hun kinderen. Het verdient aanbeveling wanneer gemeenten en Raad samen onderzoeken in welke mate deze kinderen nu buiten beeld blijven.

Bijlage 1: definities en operationalisatie

(vermoedens van) kindermishandeling

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: “kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel”.

Vorm: seksuele mishandeling

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: “Alle seksuele contacten die een volwassene een kind opdringt vallen onder seksueel misbruik. Door het lichamelijke of relationele overwicht, de emotionele druk, of door dwang en geweld van een volwassene kan het kind die aanrakingen niet weigeren.”

Ernst Seksueel misbruik

- licht:** wanneer iemand het kind blootstelt aan expliciete seksuele prikkelingen of handelingen zonder dat hij of zij het kind er direct bij betreft.
- matig:** wanneer iemand het kind rechtstreeks vraagt om seksueel contact en/of wanneer iemand zijn of haar geslachtsdelen aan het kind laat zien om daar zelf opgewonden van te worden of met de bedoeling het kind seksueel te prikkelen.
- ernstig:** wanneer iemand het kind betreft bij wederzijdse seksuele aanrakingen en/of wanneer iemand aan een kind zit om er zelf opgewonden van te worden.
- zeer ernstig:** wanneer iemand probeert seksueel bij het kind binnen te dringen of daadwerkelijk bij het kind binnendringt.
wanneer iemand onder dwang gemeenschap met het kind heeft of wanneer er bij het kind onder dwang wordt binnengedrongen door iemand.

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Vorm: fysieke mishandeling

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: Onder fysieke mishandeling vallen alle vormen van lichamelijk geweld tegen het kind. Voorbeelden zijn: slaan, schoppen, bijten, knijpen, krabben, het toebrengen van brandwonden of het laten vallen van een kind
- Wanneer expliciet de term ‘shakenbabysyndroom’ is vermeld
- Wanneer expliciet de term ‘Münchhausen-by-proxysyndroom’ is vermeld

Ernst fysieke mishandeling

- licht:** wanneer er geen vlekken te zien zijn op het lichaam van het kind als gevolg van het geven van straf aan het kind; wanneer er geen andere lichamelijk aanwijzingen zijn voor het slaan van het kind; wanneer het kind verwondingen heeft die niet aan de mishandeling te wijten zijn; wanneer het kind is geslagen met de vlakke hand of met een voorwerp dat meestal niet ernstige plekken nalaat (een zachte riem, een liniaal);
de plekken zitten bij het kind lager dan de schouders

- matig:** wanneer het kind voor straf geslagen is en daarbij vele of vrij ernstige blauwe plekken heeft; wanneer het kind geslagen is met een voorwerp dat meestal vrij ernstige plekken nalaat (haarborstel, riem met gesp, elektrisch snoer), wanneer het kind is geschopt of wanneer het kind met de volle vuist gestompt is. In deze categorie moeten de plekken bij het kind lager dan de nek zijn.
- ernstig:** wanneer het kind vlekken heeft op het hoofd, in het gezicht of in de nek; wanneer het kind dermate ruw behandeld dat er ernstige blauwe plekken of niet ernstige verwondingen ontstonden (opengescheurde huid waarbij hechtingen nodig waren of andere eenvoudige medische behandeling). niet ernstige brandwonden die expres zijn toegebracht op het lichaam van het kind
- zeer ernstig:** wanneer het kind is geslagen met een voorwerp (bijv. een honkbalknuppel of een deegroller) dat meestal ernstige verwondingen veroorzaakt (ernstige verscheuringen van de huid, tweedegraads verbranding, botbreuken, hersenschudding, ziekenhuisopname).
Pogingen het kind te verstikken zonder dat er na afloop eerste hulp noodzakelijk was; het toebrengen van ernstige (tweedegraads) brandwonden zonder dat ziekenhuisopname noodzakelijk was.
Verwondingen die leiden tot ziekenhuisopname

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Vorm: fysieke verwaarlozing

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: deze vorm van mishandeling betreft het nalaten van fysieke basisbehoeften van het kind. Het gaat daarbij om zowel de dagelijkse verzorging, als om bescherming van het kind. Het onthouden van noodzakelijke medische zorg valt hier ook onder. Voorbeelden van inadequate verzorging zijn ondervoeding, geen arts te hulp roepen als dat noodzakelijk is, geen tandarts bezoeken, maaltijden overslaan of te koud gekleed. Voorbeelden van inadequate bescherming zijn onvoldoende of ongepast toezicht, geen onderdak en een onveilige leefomgeving

Ernst fysieke verwaarlozing

- licht:** wanneer er onvoldoende toezicht is op het kind gedurende minder dan 3 uur of wanneer het kind onvoldoende fysieke verzorging krijgt, maar wanneer er geen sprake is van direct gevaar voor het kind
- Matig:** wanneer er geen toezicht is op het kind gedurende 3 tot 8 uur, of wanneer kinderen gedurende korte tijd (<3 uur) op een onveilige plaats verblijven of kinderen met problematisch gedrag die onvoldoende toezicht krijgen, of wanneer er vaker dan 2 keer geen eten in huis is of het kind 24 uur niets te eten krijgt of het kind kleren draagt niet in overeenstemming met het seizoen, er ongedierte in huis is, er geen geschikte slaapplek voor het kind is en ouders gezondheidsadviezen niet opvolgen. maar wanneer er geen sprake is van direct gevaar voor het kind
- Ernstig:** wanneer er geen toezicht is op het kind gedurende geruime tijd (tussen de 8 en 10 uur) of wanneer een kind gedurende langere tijd (tussen de 3 en 8 uur) op een onveilige plek speelt, wanneer kinderen vaker dan 4 keer per week geen eten krijgen, de ouders niet zorgen voor vast onderdak, ouders gezondheidsadviezen bij ernstige klachten niet opvolgen, er sprake is van drank/drugsmisbruik tijdens de zwangerschap zonder dat kind zichtbare gevolgen heeft.
- Zeer ernstig:** wanneer er langdurig langer dan 10 uur geen toezicht is op het kind. Of wanneer het kind zonder toezicht speelt op een zeer gevaarlijke plaats. Of het geen toezicht uitoefenen over een kind dat geregeld destructief of gevaarlijk gedrag vertoont, of

het niet zorgen voor geschikt onderdak, wanneer er sprake is van ongezonde woonsituaties, of het kind zo slecht te eten krijgt dat het niet meer groeit (of erger), drank/drugsmisbruik tijdens zwangerschap met gevolgen voor het kind (ontwenningsverschijnselen)

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Vorm: emotionele/psychische mishandeling

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: “Emotionele/psychische mishandeling is een vorm van mishandeling waar sprake van is wanneer ouders of andere opvoeders met hun houding en gedrag afwijzing en vijandigheid uitstralen ten opzichte van en tegenover het kind.” Voorbeelden hiervan zijn het regelmatig uitschelden van het kind, het herhaaldelijk laten weten dat het kind niet gewenst is of het opzettelijk bang maken van het kind
- wanneer er denigrerende uitspraken over het kind worden gedaan tegenover anderen waar het kind zelf bij is
- wanneer regels en grenzen worden afgedwongen door verbale machtsuitoefening

Ernst emotionele / psychische mishandeling

Licht: wanneer de ouder geregeld te veel of te weinig verantwoordelijkheid van het kind vraagt, de relatie van het kind met andere belangrijke personen (bijvoorbeeld de andere ouder) ondermijnt of hier minachtige opmerkingen over maakt, de ouder niet reageert op het vragen van aandacht door het kind of de ouder het kind intimideert.

Matig: wanneer de ouder geen vriendschappen met leeftijdsgenootjes toestaat, wanneer de ouder de ouder-kind relatie omdraait, wanneer de ouder het kind klein houdt terwijl het zich goed ontwikkeld, wanneer men in de melding spreekt van parentificatie.

Ernstig: wanneer kinderen de schuld krijgen van problematiek van de ouder, de ouder dreigt met het aanbrengen ernstige fysieke verwondingen, de ouder het kind op minachtzame wijze betitelt en/of wanneer het kind telkens gekleineerd wordt en altijd een vijandige reactie van de ouder ontvangt.

Zeer ernstig: wanneer de ouder dreigt met zelfmoord of verlating of verwonding de ouder het kind de schuld geeft van de dood van een belangrijk persoon voor de ouder, het kind wordt opgesloten/geïsoleerd/stelselmatig genegeerd.

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Vorm: emotionele/psychische verwaarlozing

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: emotionele/psychische verwaarlozing is een vorm van kindermishandeling waarbij de ouders of opvoeders doorlopend tekort schieten in het geven van (positieve) aandacht aan het kind
- wanneer de basale behoeften van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid, steun en stimulatie structureel genegeerd wordt
- wanneer het kind te weinig prikkels krijgt aangeboden die het nodig heeft om te ontwikkelen

Ernst: emotionele verwaarlozing

Licht: wanneer ouders niet altijd tegemoet komen aan de emotionele/psychische behoeften van een kind zoals het geven van een knuffel en wanneer kinderen niet altijd gestimuleerd worden om zich te ontwikkelen.

- Matig:** wanneer de ouder het kind soms kleineert of belachelijk maakt, wanneer er ongepaste of extreme eisen aan het kind gesteld worden die een kind niet kan waarmaken (en waardoor het kind dus een minderwaardigheidsgevoel ontwikkelt)
- Ernstig:** wanneer de ouder er niet voor zorgt dat het kind therapie krijgt bij psychische of gedragsproblemen, wanneer het kind voortdurend afgewezen wordt, wanneer er chronisch gebrek is aan een positieve en liefdevolle interactie tussen ouder en kind, wanneer de ouder niet tegen het kind praat en het kind voortdurend belachelijk maakt in het bijzijn van anderen en wanneer het kind scholing onthouden wordt.
- Zeer ernstig:** wanneer ouders nauwelijks een vorm van liefde, warmte, geborgenheid, steun, stimulatie of prikkels aan het kind geven. Een gevolg hiervan is dat het kind zich niet optimaal kan ontwikkelen; de verwaarlozing kan ook leiden tot het overwegen of plegen van zelfmoord door het kind.

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Vorm: huiselijk geweld

- wanneer dit expliciet in de melding staat
- of voldoet aan de volgende omschrijving: er is sprake van het getuige zijn van huiselijk geweld wanneer het kind op de één of andere manier merkt dat er thuis sprake is van geweld). Hierbij kan gedacht worden aan geweld tussen ouders of geweld waarbij broers/zussen betrokken zijn

toelichting huiselijk geweld

- ooggetuige: het kind is ooggetuige (geweest) van geweld / heeft zich bemoeid met één of meerdere ruzies binnen het gezin / werd gedwongen zelf geweld te gebruiken tegen andere gezinsleden
- oorgetuige: kind heeft ruzies gehoord
- het kind is tijdens de zwangerschap blootgesteld aan geweld
- indirecte blootstelling aan huiselijk geweld:
 - doordat het kind wordt geconfronteerd met korte- termijn effecten
bv het zien van een gewond gezinslid
 - doordat het kind wordt geconfronteerd met lange termijn effecten
bv vluchten, verhuizing of verandering van opvoedingspatronen
 - doordat een kind zich bewust is van geweld binnen het gezin, maar de negatieve effecten hiervan niet direct ondervindt
 - doordat het kind niet weet dat er geweld binnen het gezin afspeelt

Ernst huiselijk geweld:

- Licht:** wanneer een kind eenmalig betrokken is bij huiselijk geweld
- Matig:** wanneer een kind incidenteel betrokken is bij huiselijk geweld. Incidenteel betreft hier minder dan drie keer.
- Ernstig:** wanneer het kind regelmatig betrokken is bij huiselijk geweld (≥ 3 keer) en hierdoor zelf licht gewond is geraakt of hierdoor lichte emotionele/psychische problematiek ontwikkelt.
- Zeer ernstig:** wanneer het kind regelmatig of continu betrokken is bij huiselijk geweld en hierdoor zelf ernstig gewond is geraakt of hierdoor ernstige emotionele/psychische problematiek ontwikkelt en niet meer goed kan functioneren in het dagelijks leven

ernstig en zeer ernstig zijn samengevoegd in de uitwerking

Bijlage 2: concretisering kindermishandeling

Info over fysieke kindermishandeling zoals die is aangegeven in de melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
fysieke kindermishandeling	47	100%	26	100%
over vorm van mishandeling	45	95,7%	25	96,2%
over duur	23	48,9%	13	50,0%
over frequentie	26	55,3%	15	57,7%
over de ernst	35	74,5%	16	61,5%

Info fysieke verwaarlozing zoals die is aangegeven in de melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
fysieke verwaarlozing	102	100%	91	100%
over vorm van verwaarlozing	101	99,0%	87	95,6%
over duur	82	80,4%	49	53,8%
over frequentie	82	80,4%	52	57,1%
over de ernst	81	79,4%	57	62,6%

Info emotionele kindermishandeling zoals die is aangegeven in melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
emotionele kindermishandeling	67	100%	76	100%
over vorm van mishandeling	67	100%	75	98,7%
over duur	61	91,0%	41	53,9%
over frequentie	54	80,6%	55	72,4%
over de ernst	63	94,0%	66	86,8%

Info emotionele verwaarlozing zoals die is aangegeven in melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
emotionele verwaarlozing	112	100%	82	100%
over vorm van verwaarlozing	110	98,2%	72	87,8%
over duur	96	85,7%	52	63,4%
over frequentie	96	85,7%	58	70,7%
over de ernst	96	85,7%	63	76,8%

Info huiselijk geweld zoals die is aangegeven in melding

	Haaglanden 2015		Haaglanden 2014	
huiselijk geweld	121	100%	83	100%
over vorm van hg	47	38,8%	62	74,7%
over duur	70	57,9%	42	50,6%
over frequentie	73	60,3%	23	27,7%
over de ernst	59	48,8%	36	43,4%